

ek

ziában gyelmébe!

szár Ernő gyógy... Călea Victoriei... fejezem ki örök... óta epilepsziám... életem újra... által szállított... használata után... rohamjaim... nappalom... munkabírásom... szatért. Ugy... nevében fogad... kifejezését... tisztelettel... Dr. Dragomir... Str. Frâncu 13.

Lucok dindulása... este indult el... Barisszia szer... alihája. Az el... sában indult el... vette az A. B... ztus 26án már... sztinába a de... mig most a... ellenem keltek... Kremer Cipora... hetz Rachel, Pa... Sarah, Goldstein... Farkas László... a szervezet ré... az Aviva Barisz... áchtor László a... és Hátszegi... Konstancáig. A... jelenetek ki... tógó héber nó... a parton a re... oták vissza a... 1 óráig tartott... kor lassu tem... kikötőből.

eseh gazdasági... jelentik: A... éció egyelőre... tárgyalások... olások revizió... tek fel s ezek... anyag előkészí

üvelni akar... tett területe... Növelni akar... tett területe... nek a rovásá... t a világpia... nehézségek kö... kban az évek... ában ezekben

ben kormány... a buza és... ból jelentik:... első lépést a... határainak... any a szövet... vlatot ter... zéséhez ké... engedélytől... a liszt export

ból nem... nit... ági... ?... ban hagy... elhető az... az összeg... zetes be... Lapkiadó... rada Baron... telefon: 9-77... E:

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-K
lozsvár, S

Baron L. Pop (v. Brass
Telefon: 9-77. Előfizet
Havonta 110, negyedév
évre 600, egészévre 1200
Földre: Havonta 1, negy
félre 6, egészévre 10 do
detések díjszábas szerini
KELET" az erdélyi és
ssidóság egyetlen naplusa.
keink utannyomását csak a
rás megjelölésével engedjük meg.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Matei Millo 10.

Ara 5 lej

Csütörtök, 1933 október. 26.

5694. ÉV
CHESVAN 6.

XVI. ÉVF.
239 SZÁM.

A vezér nagy szava

Nagy szót eresztett ki aranyaszáján a vezér.

Fogadalmat és egyben fenyegetést. A Sportpályán tartotta a vezér hatalmas szöveget a néphez, hogy a közeli népszavazáskor reá szavazzanak.

Ugy ágalt, ugy szónokolt, olyan tüzzel, mintha rohamra akarta volna vezetni a híveit. Holott ellenfél sehol. Még szemlajomharcról sem lehet szó, a vezér csak azért beszélt, hogy nagyokat mondhason.

Mondott is egy nagyot.

Azt mondta: inkább meghal, sem hogy túrja a versaillesi méltatlanságokat.

Er sprach das grosse Wort gelassen aus.

A nagy szónoklat ebben a halálozási léletrében csendült ki. Sokan hallgatták és mélyen meg voltak rendülve. Fiatal élet tele reménnyel és így odagéri magát az enyészetnek! A történelem géniusza bizonyára jobbról balra és balról jobbra csóválta a fejét és kétkedőn kérdezte, vajjon befejezte-e hivatását a nagy férfiú?

A versaillesi szerződést velünk együtt a győző országok sok belátásos és gondolkodó embere nem tartja igazságos megállapodásnak. Hibái vannak és fogyatkozásai, kegyetlenségei. Amiket bizonyára reparálnának, ha Németországban olyan volna a rendszer, amely belátható időre garantálná a békét.

Hitler vezérsége alatt ez azonban aligha várható. Így tehát esedékes lenne az alternatívának második része. Ne túrja.

Ebben az esetben a történelem géniusza vertikálisan csóválná a fejét. Fentől le, lentől fel.

Ha Hitler igazán a birodalom javát akarja. ...?

A japán nem színes faj

Madarat a tolláról, embert a színéről ismerik fel Németországban.

Légy gonosztevő, ostoba, bornírt és barbár, ha a színed és a fajiságod rendben van: Führer lehetsz Hitler Németországában.

Hetőleg csakis a fenti kellékek birakban lehetsz azzá.

S mert a színes fajták — Hitlerék szerint — alacsonyabbrendűek mint a porosz nyárspolgárok és altisztek, csak természetes, hogy az SA-legények a japánokat sem szíjvelik, akik pedig számosan élnek a német fővárosban.

S mert magasabbrendűnek lenni jó érzés, érejtő, ha ezt a jóérzést minden első és utolsó magasabbrendű gyakran szeretné megszerezni magának.

Es meg is szerzi.

Ha történetesen zsidó, vagy marxista nem akad horogra, akkor a magasabbrendűség lehetőleg a színesek kárára és veszélyére érvényesül.

Igy legutóbb japán alattvalókkal szemben nyilvánult meg, akik közül többeket, nevezetesen egy japán leányt is, az SA-legények pofonokkal tüntettek ki Berlin utcáin.

S bár a japánokat általában Kelet poroszainak nevezik (tegyük hozzá: joggal, mert éppolyan kegyetlen és embertelen tulajdonságok jellemzik őket, mint nyugati példaképüket), a náci-legények kizárólag pofára mentek és sárga arcbőrük alapján kenték le a berlini japán alattvalók számára teaurált pofonjait.

Eddig rendben is lett volna a dolog. A magasabbrendűeket nyilván arra teremtette az Ur, hogy pofonokat osztogassanak, az alacsonyabbrendűeket pedig arra, hogy a pofonokat eltűrjék.

Csakhogy a rendeltetés és a valóság utja néha eiternek egymástól.

Rendeltetés, vagyis színes-voltu szent a japán arra való hogy magasrendű árjak pofozógépjeül szolgáljon.

Továbbra is feszült a helyzet a Távolkeleten

London, október 25. Mukdenből jelentik, hogy orosz és japán cáfolatok ellenére a helyzet a Távolkeleten továbbra is feszült. A mandzsuriai vasutakon esendőr századok ellenőrzik a személy- és áruszállítást. Az orosz vasutások szövetkezetei mandzsuriai állami ellenőrzés alá kerültek. A határvidéken folyik a haderők megerősítése.

A francia radikálisok továbbra is biztosítani akarják a tiszta baloldali kormányzást

Albert Sarraut miniszterelnökjelöltsége az előtérben. Radikális-középpárti kormánykoalíció, nemzeti egység kormánya, vagy a baloldali kartell uralma jöhet

Párizs, október 25. Az Elysée palotában tegnap egész napon át folytak a kibontakozást célzó tanácskozások. A Temps szerint két megoldás lehetséges. Az egyik a nemzeti egység kormányának megalakítása, a másik a baloldali kartell, de ez utóbbit az inflációt jelentené s ez ellen a jobboldal élesen küzdene.

Újabb jelentés szerint Albert Sarraut miniszterelnök jelöltsége még mindig előtérben áll. A lapok kérdésesnek tartják, hogy megmaradhat-e a kormányzat a baloldal kezében, vagy pedig a radikálisokból és a középpártokból alakítandó koalíciónak kell átvennie az uralmat.

Politikai körökben megállapítják, hogy a kis középpártok mindent el is követnek ez utóbbi kombináció felszűn tartására és megvalósítására.

A Paris Midi szerint a radikálisok továbbra is biztosítani kívánják a tiszta baloldali kormányzást.

Ez azonban csak szociálista támogattással volna lehetséges.

Általános a vélemény, hogy a győz-

tes ellenzék egyetlen vezére sem kaphat parlamenti többséget kormányzásához.

Caillaux szenátor, volt miniszter megcáfolta azt a híresztelést, hogy szeme mélye a deignálásnál előtérbe került.

A francia szociálistapárt disszidens frakciója azt hangoztatja, hogy az országos pártgyűlés hiába fogja őket kizárni a szociáldemokrata pártból, mégis ők az igazi szociálisták s nem azok, akik Daladier baloldali kormányának megbuktatását elősegítették.

A lapok megállapítják, hogy ezidő szerint még nem tisztázott, hányan fognak a szociáldemokraták közül a neoszociálistákhoz átállani. Szükséges, hogy a kormányt alakító új deignált miniszterelnök bevárja ennek tisztázódását is, mert ettől függ, alakíthat-e velük a középpártokig terjedő kormányképes többséget.

Párizs, október 25. Tardieu a Liber tében cikket írt a kormányválsággal kapcsolatban s ebben annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy most az ő pártjának és elvbarátainak szerepe kezdődik.

Mintahogyan a zsidókat nem tartják ki-sebbségnek.

Ezzel szemben az SA-legények, de sőt az egész világ látó emberei színeseknek tartják őket mert hiszen éppugy sárgák, mintahogyan a négerék feketék.

S tudunkkal a sárga szín is helyet foglalt a színek koordinátájában.

Sőt maguk a japánok is színeseknek tartják magukat.

Mindenestre kevesebb szegyenkezésel tehetik ezt, mint a náci, akik ugy örülnek fehér színüknek, mint Jancsi a talált piculának.

Ez a „tartják” szó a legjellemzőbb az egész náci-humbugra, gyávaságra és szemfényvesztésre.

Ha pofozhatnak, akkor színesnek tartják a színes, de ha a színes visszaüt, akkor mingyárt megváltozik a tartásuk.

Akkor már nem tartják őket színeseknek, ha azok is.

Es magasabbrendűségük hirtelen átváltozik szolgál alázatá.

Mintahogyan egész „forradalmuk” a szolgák, a senkik, a hencsegők — és a etirálók randalijozása volt.

Es az is marad.

Ma!
A legérdekesebb filmesemény!

CAPITOL MOZGO

„TAVASZI ZÁPOR”

Fejős Pál ragyogó alkotása! Főszereplők: Annabella, Dajbukát Ilona, Simon Marcsa, Gözon Gyula, Dinu Badescu, Spataru. Készült a Hunnia filmstúdióban Budapesten. Külső felvételek Erdélyben Szucságon, Désen és Kalotaszegen lettek felvéve.

VILÁG TÜKRE

Mi van a francia-orosz barátkozás mögött?

Az utóbbi hetekben a francia-orosz kapcsolatok egyre barátságosabbá váltak és azzal, hogy francia miniszterek ellátogattak Moszkvába, ez a barátkozás a napi politika előtérbe jutott. Eddig a kölcsönös megértés elé akadályok tornyosultak és pedig elsősorban pénzületi természetű akadályok. Milliárdos kölcsönöket kapott a cárizmus a francia kapitálistáktól, ezeket a kölcsönöket azonban a Szovjetunió nem akarta elismerni, ami az utóbbi években a két állam között állandó surlódási felületet okozott. Am az idő a legnagyobb veszteségek fölé is ráborítja a feledés fátylát, ha más tényezők lépnek előtérbe. Most Franciaország és a Szovjetunió számára olyan politikai helyzet következett be, amely azt diktálja, hogy gyorsan egyezkedni kell az összes vitás ügyekben, mert sokkal fontosabb és jelentősebb érdekek páranesolják az együttműködést.

A kampóskeresztesek hatalomrajutása teremtette meg ezt az új helyzetet. A nemzeti szociálista mutatók kösz-tüm mögött Franciaország és vele együtt a világ nagyrésze nem lát egyebet, mint a generálisok és junkerek militarizmusát és imperializmusának visszatérését. Nem lát a német zajban és mozgolódásban mást mint a régi császári Németország hadianyaggyárosainak dicsőségre és pénzre való vágyakozását. Franciaország jól tudja, hogy ezeket a vágyakat azzal akarják ezek a rétegek kielégíteni, hogy megtámadják területét. Márpedig Franciaországnak eleve volt Németországból. Egy évszázadon belül német hadseregek és három ízben csapatok pusztítottak el francia városokat és falvakat, szántóföldeket és kerteket. És elpusztították a francia nép fiatalágának millióit. A háborus szomszéd elég szomorú tapasztalatokat szerzett a francia népek, amely nem tud könnyen felejteni. A nép fantáziájában ismét kísért a német katonák réme amint pusztítanak és visszaszerzik azokat a területeket, amelyeket a versaillesi szerződés Németországtól lecsatolt.

A mai német diktátorok hiába szónokolnak, hiába iratnak, hiába rádióznak a békéről, a francia nép nem hisz nekik. Nem hisz nekik és nincs megnyugodva. A francia nép minden gyermek tudja, hogy a sok felvonulás az ifjúságnak katonai kiképzése nem egyéb, a háborúra való felkészülődésnél.

Herriot írta pár nappal ezelőtt egy újságban, hogy Hitler akarja ugyan a békét, de csak azért, hogy felkészüljön a háborúra.

A francia diplomácia fokozott erővel dolgozik tehát és neki tudható, hogy Franciaország megnyerte Oroszország barátságát. Ki ellen? Természetesen elsősorban Németország ellen. Ha sor kerülne egy Németország elleni háborúra, akkor a francia-orosz baráti szövetkezés Franciaország számára két feladatot valósít meg: Oroszország Franciaországnak hadianyagot fog szállítani és pedig a Fekete tenger kikötőitől, a Dardanellákon át a Földközi tenger francia kikötőibe. És a hadi anyagon kívül küldeni fog kenyérmagvakat, a Fekete tengertől északra fekvő gabonatermő vidékekről. De szükség lesz a szárazföldi, a vízi és a légi háborus eszközöknek olajjal és benzinnel való ellátására is. Az olaj a háborus gépek hajtóanyaga és a világháborúból tudjuk, hogy tényezője a győzelemnek. Franciaország ezt a szükségletét nem tudja saját országának termékeiből fedezni. Nincsen sem az anyarságban, sem a gyarmatokon annyit

1933 őszére
„Gallia“ ajánl
 Ottomán (húzat, takaró) Monna Vanna
 Faillé Rialto
 Crepe (sima, matt) Ramses
 Mongol Soie, Naturelle (tisztá)
 Selyembársonyok
 Velours Frappe
 Satin Double Face
 Az összes újdonságok párizsiakkal egyidejűleg eladásra kerülnek.
„GALLIA“-nál
 Fiók: CLUJ, Str. Neculcea (volt Korniss ucca) 2. Renner palota. — Engros & Endetall.

Világsláger!
Select Mozoó Csütörtöki kezdettel
SZEVERIN KAPITÁNY
 (A tiroli hős)
 A szabadság és szerelem megrendítő éposza. Főszerepekben:
Várkonyi Mihály,
Luois Trenker,
Luoise Ullrich
 Monopol Filmcentrale.

Naplemente előtt
 (Gerhardt Hauptmann utolsó színművének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban)

olajforrása, hogy ki tudná elégiteni eb belüli szükségleteit. Franciaország a szíriai sivatagok olajforrásaiból tudja el látni és pedig fogyatékosan olaj és benzinszükségletét. A franciák tehát rá vannak szorítva a bakui orosz petróleumforrásokra. Jól tudjuk, hogy a Kapsi tenger mellett fekvő Bakuból a nyers olajat hatalmas csöveken Batumig eresztik le, hogy innen a Fekete tengeren tovább szállíthassák.

Franciaország politikája szisztematikusan be van állítva arra, hogy bizto sítsa a Fekete tenger, a Dardanellák és a Földközi tenger vonalait. Ugyanezt a politikát szolgálja a kisanantant is. Németország hiába reméli, hogy a kisanantant egy a francia érdekektől független politikát fog folytatni. A kisanantant országai francia tőkével építették ki katonai rendszereiket. Franciaország ettől függetlenül is értett hozzá, hogy ezt a politikai alakulatot megtartsa a maga érdekszférájában. Románia az elmúlt nyáron kamatkönnyebbé szedte a legkedvezőbb feltételek mellett fizetheti. A kisanantant ugyancsak a nyáron megemelt adókat a Svovjetunióval kötött a Svovjetunióval. Most pedig Törökország, Lengyelország és Görögország a kisanantanthoz való kapcsolatot keresi. Ez meg fogja erősíteni a francia pozíciót és Németország körüli háborus gyűrűt ki fogja építeni. Ezzel fel is van vázolva a Svovjetunióknak egy német-francia konfliktus esetén mutatkozó szerepe. A Svovjetunió bizonyára semleges marad, nem fog Lengyelország ellen fellépni Ukrajna miatt és nem fogja megtámadni Romániát a beszarabiai kérdésben. Pilsudsky, Lengyelország diktátora orosz országba utazik, hogy résztvegyen a vörös hadsereg manőverein. Ez is arra enged következtetni, hogy a két ország között komoly baráti kapcsolatok alakulnak.

Franciaországnak tehát ez a politikai nyeresége abból, hogy a Svovjetunióval kibékült. Am a Svovjetunió nemcsak ad, hanem nagy politikai előnyöket is szerez Franciaországgal való barátkozásával. A Svovjetunió ugyanis a Távolkeleten állandó veszedelem. Ezt a veszedelmet csökkenteni azzal a sok barátsági paktummal, amelyet az utóbbi időben megkötött néhány európai állammal. Egy Japánval való háboru esetén a Svovjetunióknak szüksége van arra, hogy Nyugat felé biztosítsa határait. Hogy a Távolkeleten egész katonai erejét kifejleszthesse, szüksége van a francia barátságára. Franciaország a legerősebb száraz földi katonai hatalom nemcsak Európában, hanem az egész világon. Franciaországnak, Lengyelországnak és Csehszlovákiának nagyon jó hadianyagipara van, ami Oroszországnak egy Japánval való háboru esetén nagyon előnyére válna. A francia-orosz barátság kölcsönös érdekek támogatása Németország ellen és ugyancsak kölcsönös támogatás Japán ellen, amelynek imperializmusa nemcsak Észak-Szahalint akarja meghódítani, hogy Szibériába jusson, hanem ráérezett Indokínára is, amely tudvalevőleg francia fenhatóság alatt áll.

A Takácsoktól a Naplementéig igen hosszú utat tett meg Gerhardt Hauptmann. A lázadás hangján kezdte, a korai realizmus képeivel folytatta, a szatirai vitriolját keverte régebbi kortársai ellen, hogy végül is a német homály és misztika örvényeiben merüljön el. Utolsó darabja: a „Naplemente előtt“ — mely diadalmos külföldi sikere után tegnap este került előadásra a kolozsvári Magyar Színház színpadán — bizonyos értelemben visszatérést jelent a lázadó, ifjú Gerhardt Hauptmannhoz. Csak míg a Takácsok szerzőjében a szociális lelkiismeret hangja szólalt meg az individualista lelketlenség ellen: a Naplemente előtt írójában a kollektív kötelekekkel agyonszorított individuum szólal meg és lázad fel a család, a konvenciók és elfogultságok ellen.

A hetvenéves férfi, aki egy tizennyolc éves leányba lesz szerelmes: nem különös és nem is ritka jelenség. Goethe, Ibsen, Strindberg, sőt maga Hauptmann is megírták ezt a kávéját. A probléma tehát nem új, nem is túlságosan érdekes; érdekessé és újja azáltal lesz, hogy a tizennyolc éves leány is halálisan beleszeret a hetvenéves férfibe. Drámai mának ez a ritka, de nem lehetetlen jelenség elegendő. A művész kezétől függ, hogy milyen konfliktusokat és milyen megoldásokat csinál ki belőle. S a hetvenéves Hauptmann — mintegy öngazolásképpen — a művészi erő és alkotóképesség teljességével oldja meg, helyesebben viszi tragikus kifejlés felé a problémát. Hőse győz és egyben elbukik. Legyőzi az öregség kímérait, diadalmos lélekkel vonul be egy tizennyolc éves leány vágyaiba és érzelmibe. A legnagyobb diadal az, amit egy öreg férfi arathat. De mert a győzelemtől csak egy lépés a bukás — az öregifjú hősnak katasztrófálisan kell beleütköznie azokba, akikért legtöbbet áldozott: gyermekeibe.

A családi érdekszövetség és álszeretet éréfalába. Különös szituáció és szokatlan konfliktus-teremtő szövevény ez. Edddig megszoktuk, hogy a családi dril és konvencionális hazugságok ellen a gyermekek lázadjanak fel. A generációs vitákban mindig a fiúk állottak szemben az apákkal, leányok az anyákkal. Korunk színterméi közé tartozik, hogy ma már fordult a kocka és a lázadás zászlaját az apák vagy az anyák tűzik ki.

Maughan, a leghauptmannibb angol drámaíró (aki mellesleg mondva: sokkal modernebb és művészebb német pályatársánál) hozta először színpadra a lázadó apa figuráját Kenyérkereső című színművében. A „Naplemente előtt“ lázadó apa-figurája talán markánsabb, mélyebb, zordnabb egyéniség, de egyben kevésbé korszerű is. Németes kontempláció és nehézség jellemzi, ami azonban korántsem gyöngíti igaz voltát. Modern Lear király, aki abban különbözik klasszikus ösétől, hogy leányai között egyetlen Cordelia sem akad s egyedül legfiatalabb fia az, aki „tisztá levégőt áraszt a családi mocsárban“. Amit Hauptmann a családi miliő realiztikus rajzában nyújt: elragadóan erőteljes, igaz és a polgári valósággal korrespondáló. Megvetés, lázadás és mégis fölüenyés tárgyalgosság hangzik ki minden mondatából. Kár, hogy itt ott a harmincév előtti Hauptmann tirádás, pathetizáló hangja is megcsendül. Elnyújtott párbeszéddek késleltetik a konfliktusok egymásba rohanó iramának összecsapását. Ezért a hibáért azonban bőven kárpótolja a nézőt a darab bölcselmi és

költészeti gazdagsága, mélysége és frissesége. A hős elpusztul a külső adottságoknak saját bensejében felkavart örvényében (végeredményben mindig saját bensejének áldozatai vagyunk), de azért mégis azzal az érzéssel távozunk, hogy a hős igazolva van, a tragikus bizonytalanságban elvesző, fiatal leány pedig egyedül maradtóságában is diadalmos, tisztá, sőt szent marad. A „Naplemente előtt“ egyike Gerhardt Hauptmann legsikerültebb alkotásainak, miért is érhető, hogy a mai Németországban levették a műsorról. „Csodának nem kell szent zene“. Göbbels ur kell. És Ewers ur. A világ művészi közvéleménye szívesen engedti át ezeket az urakat a náci-színházaknak. * Az előadás mindenekelőtt a rendezésben hozott szokatlanul újat és meglepőt. Végre stílusos, friss, hatásos díszleteket látnunk és rendezői kéz által át-

Harmincöt halottja és hatvan sebesültje van a franciaországi vasuti katasztrófának
 Még nem tudták a katasztrófa okát megállapítani

Páris, október 25. Az Éverux és Conches között történt vasuti katasztrófánál a romok átkutatása zuhogó esőben és sűrű ködben az egész éjszakan át tartott. A katasztrófa okát még nem tudták biztosan megállapítani. Olyan újabb jelek merültek fel, amelyek úgy mérenyletet, mint sünyüledést kizárnak. A szerelvény mozdonya mélyen befú

fogott összjátékot. A főszerepet Tóth Elek játszotta. Feledhetetlenül. Alig lehet jelzőket találni e nagy színész emberi és művészi kiválóságának érzékeltetésére. Klasszikus magaslatain járt tegnap este az emberábrázolásnak, Forró, szünni nem akaró tapsok, ünneplő tetszsláz jelezte a közönség elragadtatását játéka felett. Erényi Böske meglepő drámai színésznői tehetséggel rendelkezik. Bajos, igaz és bensőségesen tragikus tudott lenni. Tompa Béla kitünő színészi kvalitásai is fokozottan érvényesültek. Ő is nagy értéke az erdélyi magyar színjátszásnak. Forgács passzív szerepében is jól adott. Balázs Samu meglepően realiztikus alakítását elismeréssel fogadta a közönség. Miklóssy Margit a szokottan jó és eredeti volt. Kisebbszerepekben jók voltak Bárdi Teréz, Benes Ilona, Tompa Sándor. Mérsáros Béla és Kerekes Ilonka szintén hozzájárultak a darab sikeréhez. Dancsó György feltűnő kellemes beszédével és jó színpadi figurájával. Ugy érezzük: tehetséges színész. Az előadásokat meglepően nagyszámú, lelkes és hozzáértő közönség nézte végig. Jó előadásokat és kvalitásos darabokat kell nyújtani — s akkor a kedvezőnek látszó körülmények között megindult színi szezon még jobb auspiciumok között fog kibontakozni. Sajamon László

URÁNIA MOZGO
 Rendkívüli érdeklődés mellett folytatja
MUMIA
 (A 3000 éves ember) legújabb szenzációs
Boris Karloff
 film bemutatását. M. Filmcentrale

Ha egy román csendőr eltéved a magyar határon...
 400.000 lejes kártérítést kér a csendőr, aki Magyarországon kémgyanus, itthon pedig elveszti állását

Cluj-Kolozsvár, október 25. Érdekes kártérítési per került ma a kolozsvári Tábla első szekciójának Mánescu tanácsa elé. A felperes Griguta István volt csendőr, aki kártérítési pert indított a hadügyminisztérium ellen. A pernek nem mindennapi előzményei évek-re nyulnak vissza. 1921-ben a román magyar határon teljesített szolgálatot Griguta István. Egy alkalommal Ajtány falunál véletlenül átlépte a magyar határt, aminek az lett a következménye, hogy a magyar határőrök minden védekezése ellenére lefogták. Mivel semmi elfogadható okkal nem tudta igazolni a határátlépést, a magyar határőrség nem elégedett meg azal a védekezéssel, hogy véletlenül lép te át a határt, hanem mint kémgyanust először Debrecenbe, majd a budapesti gyűjtőfogházba vitték. Égészen 1923-ig fogva tartották, amikor egy politikai-fogolycsoporttal visszaengedték Romániába. Visszatérése után megpróbálkozott azzal hogy ismét visszavegyék a csendőrséghez, ez azonban nem sikerült neki. Ekkor kártérítési pert indított a hadügyminisztérium ellen, melyben kérte, hogy ítéljék meg neki visszame

nőleg arra az időre a fizetését, amit Magyarországon fogva tartottak. Összesen 470 ezer lejt követelt a hadügyminisztériumtól. A kolozsvári törvényszék tárgyalta első fokon Griguta kártérítési perét és a törvényszék a volt csendőrt keresetével elutasította. A mai táblai tárgyaláson sor sem került a felperes kihallgatására, mert a Tábla elmapolta a tárgyalást, hogy a perhez szükséges iratokat beszeresse.

— **Robogó bár a lengyel vonatokon.** Varsóból jelentik: A lengyel államvasut bevezette vonalain a lokálvontatokat. Egy-egy ilyen vonat néhány személykocsiból, egy étkezőkocsiból, egy bárkocsiból, egy tánckocsiból és egy kártyakocsiból áll. A bárkocsiban a legkülönbözőbb italokat lehet fogyasztani, a tánckocsiban nincsenek fülkék, hanem az egész kocsi táncparkett van, végig és jazzband szórakoztatja a közönséget. A kártyakocsiban sakkozni lehet. A lokálkocsikon kisebb luxur utazásokat és kirándulásokat lehet tenni.

Franciaors ellenére s fogását a
 Eden ar
 London, október 25. Ugyi államtitkár meg hogy a kormány képvis vegyen a leszerelési kö egi és csütörtöki főbiz Egyidejűleg Paul Bon francia kormány külügy zylatkozatban hangozta csaország a kormányva

25.000 certifikát
 Jizchak C

Cernauti-Csernovitz chak Grünban a cion tagja és a bevándorlás zetője tegnap délután lóban fogadta a sajtó zölte velük, hogy a enek sikerült 25.000 tifikátot kieszközölni hatalomtól a következő lesztinai kormány m 3500 certifikátot, előle kvótára.

„Ki kell i a
 A „Vointa“ hazad

Bucuresti-Bukarest, Uj Kelet tud.) A „Vo karesti lap teljes erőve cot a romániai szélsője dulások ellen. A lap m manióból ki kell irtan immel ir cikket Jon szerkesztője. A cikk tő vektözöket mondja:

A nemzeti szocializ nyilatkozásaiból három borodik ki: A versai reviziója, új háboru e rópai szupremáció vis és barbarizmus utján. ellen az összes európa ték a szükséges intézk külpolitikailag, hanem területén is az ott lá mozgalmakkal szemh agyel és osztrák kö kus intézkedései O'Bri mester támadása az egyrészt, a svovjet és angol és francia külüg görikus kijelentései mi hogy az egész világ a náciak készülődéséit szik elbanni a szélsős galmakkal szemben. „Köztdománu dolo két Sentaru — hogy kal árasztotta el egész különös figyelemben szemponthól. Nos, mi mindenféle szélsősége galmat sürgösen esir ni. Egy egész sereg man nemzetiségü egy hízms regisszörjének az ifjuság egyrészmé politikai karriert esir görögök, örmények és

A marosv
 Szönyvegvalaszték

Franciaország a kormányváltás ellenére sem változtatja meg felfogását a leszerelés kérdésében

Eden angol külügyi államtitkár Genfben érkezett

London, október 25. Eden angol külügyi államtitkár megérkezett Genfben, hogy a kormány képviselőiben részt vegyen a leszerelési konferencia elnökségi és csütörtöki főbizottsági ülésén. Egyidejűleg Paul Boncour, az ügyvivő francia kormány külügyminisztere sajtónyilatkozatban hangoztatja, hogy Franciaország a kormányváltás ellenére

sem fogja megváltoztatni felfogását a leszerelés ügyében. Nem fogják ellenezni az elnapolást, de szorgalmazni fogják az amerikai-angol-francia megállapodások írásba foglalását.

Egyelőként Franciaország Genfben a leszerelési konferencia elnökségi és főbizottsági ülésein Massigli meghatalmazott miniszter fogja képviselni.

25.000 bevándorlási certifikátot kapott a Jewish Agency

Jizchak Grünbaum vádjai a Mizrahi ellen

Cernăuți-Csernovitz október 25. Jizchak Grünbaum a cionista exekutívó tagja és a bevándorlási ügyosztály vezetője tegnap délután a „Palace” szállóban fogadta a sajtó képviselőit és közölte velük, hogy a cionista exekutívóknak sikerült 25.000 bevándorlási certifikátot kieszközölni a mandatórius hatalomtól a következő félére. A palesztinai kormány már ki is utalt 2500 certifikátot, előlegképpen erre a kvótára.

București-Bukarest, október 25. Óriási feltűnést keltett cionista körökben Grünbaumnak egy a bukaresti nyilvánosság előtt tett kijelentése, melyben azzal vádolta a Mizrahit, hogy bojkottálja a nemzeti alapokat, a Keren Kajemethet és a Keren Hajezsodot. Misu Weissmann országgyűlési képviselő ennek hatása alatt táviratot intézett a K. H. jeruzsálemi direktóriumához, melyben azonnali vizsgálatot kér ebben a kérdésben.

„Ki kell irtani Románia területéről a hitlerista tetveket”

A „Vointa” hazaárulóknak minősíti azokat, akik Károly király helyett Adolf Hitlert éltetik

București-Bukarest, október 25. (Az Uj Kelet tud.) A „Vointa” című új bukaresti lap teljes erővel folytatja a harcot a romániai szélsőjobboldali megmozdulások ellen. A lap mai számában „Romániából ki kell irtani a hitlerizmust” címmel írt cikket Jon Scutari, a lap főszerkesztője. A cikk többek között a következőket mondja:

Három cél

A nemzeti szocializmus politikai megnyilatkozásaiból három világos cél domborodik ki: A versaillesi békeszerződés revíziója, új háború előidézése és az európai szupremációt visszaszerzése erőszak és barbarizmus útján. Ezen bűnös tervek ellen az összes európai országok megtették a szükséges intézkedéseket, nemcsak külpolitikailag, hanem a maguk nemzeti területén is az ott lábrakapó hitlerista mozgalmakkal szemben. A csehszlovák, magyar és osztrák kormányok drasztikus intézkedéseit O'Brien newyorki polgár mester támadása az állhiteristák ellen egyrészt, a szovjet és a fasiszta sajtó, az angol és francia külügyminiszterek katógorikus kijelentései másrészt azt vitatják, hogy az egész világ aggodalommal nézi a náci készülődéseit s rövid után igyekszik elhárítani a szélsőséges hitlerista mozgalmakkal szemben.

„Köztudomású dolog — folytatja cikkét Scutaru — hogy Göbbels agitátorokkal ársztotta el egész Európát. Románia különös figyelemben részesült ebből a szempontból. Nos, mi úgy véljük, hogy mindenféle szélsőséges és hitlerista mozgalmat sürgősen csirájában kell elfojtatni. Egy egész sereg még csak nem is román nemzetiségű egyen a román nacionális regisztrójának csapott fel, hogy az ifjúság egy részének felhasználásával politikai karriert csinálhasson. Bulgárok, görögök, örmények és ukránok rakták fel

főleg mellükre a hitlerista kampókeresztet; ők azok, akik az ifjú irányítóknak és a bűnös Románia megmentőinek játszó ki magukat. Miféle címen és alapon beszélnek és ágálnak ezek az emberek?

Meg kell tisztítani az országot

A világ melyik országában tűrnék azt el, hogy II. Vilmos hordáinak áldozataimégesonkított és rokkant katonák, özvegyek és árvák szemelattára ugrálhasson a hazaáruló, aki Károly király helyett Adolf Hitlert élteti Romániában? Eppen ideje, hogy Románia megtisztítsa magát a tetvektől, hogy megszűnjék a gunyúzás és az árulás. Ha holnap-holnapután mozgósítást rendelnének el Romániában, ezeket a hitlerista csavargókat amugyis internáló táborokban kellene elhelyezni. A kormány, a közvélemény és a legnagyobb Romániát megmentő reménytelő háborús generáció kötelessége minél hamarabb kiirtani Románia területéről a hitlerizmust, úgy ahogy ezt többi szövetségeseink tették.”

— **Étvágytalanságnál**, rossz gyomorral, bélekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és rőrvizketésnél a természetes „**Ferenc Jó zsef**” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

Uj életkedvet kap, ha szabad idejét jó könyvek olvasásával tölti el. Rendelje meg öt könyvből álló szépirodalmi sorozatunkat, melynek ára csak 88 lej, és magában foglalja: Karinty Frigyes: Gyilkosok, Schnitzler: Beata asszony meg a fia, Pierre Loti: Izlandi halászok, Kaiffka Margit: Csendes válságok és Dardud: Jack c. világhírű művét. Szállítja az Uj Kelet könyvosztálya az összeg és portóköltés előzetes beklüldése mellett.

A marosvécsi szőnyegkiállítást október 26-án bezárjuk

Szőnyegválaszték és megrendelések f. évi november hó 1-től, Főtér 22., II. emeleten eszközölhetők.

**CSILLÁRVÁSÁRLÁSNÁL
KÖVETELJE A
GAZDASÁGOS,
FÉNYERŐS,
TARTÓS**

TUNGSRAM
IZZÓLÁMPÁT

Titokzatos öngyulladás folyadék segítségével gyújtották fel a Reichstagot

Van der Lubbe egyedül nem okozhatta a tüzvész — állapítják meg a szakértők

Berlin, október 25. A Reichstag gyújtogatónak bűnperében hétfőn a **tüzszerkértőket** hallgatta meg a bíróság. Elsőnek Josse egyetemi tanár, titkos kormánytanácsos a birodalmi gyűlésben hirtelen elharapódzott tüzet folyékony gyújtóanyagok felhasználásával magyarázta. Véleménye szerint a gyújtogatás előkészítése bizonyos időt vett igénybe és azt egy vagy több ember hajította végre. Teljesen kizártnak tartja, hogy Van der Lubbe közvetlenül a tűz kitérőse előtt végezhette volna el az előkészületeket. Az üléstermen kívül történt gyújtogatások főcélja az volt, hogy eltérjék a figyelmet az ülésteremről.

Werner főügyész: Mivel tudná Lubbe magatartását magyarázni?

Tanu: Ez lélektani rejtély. Dimitroff vádlott: Lehetségesnek tartja, hogy a gyújtogató egy negyedóra alatt idézhette elő a tüzet?

Josse: Elejné ezt magam sem tartotam lehetségesnek, de most, hogy a helyszíni szemlén láttam, hogy Van der Lubbe milyen fűrgén dolgozik, azt kell mondanom, hogy megfelelő előkészületek után megtörténhetett a rövid idő alatt a felgyújtás.

Dimitroff: Hogy lehet az, hogy ott ahol Lubbe a tüzszerkét lerakta, nem lobant fel a tűz, míg az ülésteremben, ahol egy leszakított függönydarabbal rohant végig hatalmas lángok csaptak fel.

Josse: Mert az ülésteremben gyúlékony folyadékot halmaztak fel.

A tanár szakvéleményét Lubbe elé tárják, az elnök azonban nem tudja megszólaltatni, úgyhogy visszavezetik helyére.

Wegner dr. tüzoltószakértő az ülésterem tölgyfaszékéin égési próbákat végzett és ezek eredményeképpen elmondja, hogy szénalágyujtóval tizennyolc perc alatt sem tudta a székeket lángalobantani. Nem sikerült ez filmtekeresek meggyújtása révén sem. Gyúlékony folyadékkal is kísérletezett, de így is csak nehezen ment a meggyújtás. Nem tartja valószínűnek benzín vagy benzol felhasználását sem. Az ülésteremben különben is a tűz másféle volt, mint

a többi helyen. A tűznek előkészítése olyan formában, ahogy az a tanuk szerint égett, csak hosszabb idő alatt történhetett.

Schatz-Halle törvényszéki vegyész szakértő zárt tárgyalás elrendelését kérte, mert nem akarta a nyilvánosság előtt megmondani milyen folyadékot használtak a tűz előidézésére. A bíróság azonban úgy határozott, hogy a folyadék közelebbi megjelölése nélkül terjesse elő véleményét nyílt tárgyaláson. A szakértő erre elmondja, hogy a tűz alkalmával észlelt kód különösen jellemző folyadék felhasználásra mutat. E folyadék ismerői könyvszerrel előidézhetők a tüzet.

Meggyőződése szerint az ülésteremben a gyújtogatás az öngyulladás folyadékkal leöntött szénalágyujtó segítségével történt. Ilyen módon husz-harminc perc között öngyulladás folytán a tűz fellobbanhatott anélkül, hogy bárki akárcsak az is megmozdította volna. A folyosókon másnemű tűz pusztított. Az ülésteremben az öngyulladás folyadék segítségével sem következhetett el egyedül Lubbe a merénylet, még akkor sem, ha minden elő volt készítve.

Az ügyész kérdésére a szakértő megemlíti, hogy a folyadéknak átható karbonszaga van, amittől nehéz megszabadulni.

További kérdésére meg elmondja, hogy a tűz, úgy ahogy Lubbe a rendőrség előtt bevallotta, nem törhetett ki. Van der Lubbe már, amikor az erkélyen bemászott az épületbe, sem viselkedett normálisan. Feltétlenül tudnia kellett, hogy egyes helyeken már égnek a függönyök, amikor az épületbe bejutott.

A tárgyalást ezután elnapolták.

Népszerű olcsó könyvek: tíz, kötet ára csak 80 lej. Langenscheidt: Szegény kis árva, Langenscheidt: Ut a férjtől a férjig, Langenscheidt: A szőke Loni, Langenscheidt: Szeretlek, Langenscheidt: Gróf Cohn, D'Aureville: A karmazsin függöny, Lehne: A szerelem hatalma, Lehne: Tavasz álom, Lehne: Egy sebzett szív, Geo Archibald Ferguson: Két-életű asszony. Szállítja az Uj Kelet könyvosztálya az összeg és portóköltés előzetes beklüldése mellett, vagy utánvét-tel.

Irányított gazdaság után — irányított valuta...

Allandóan csökken az amerikai bankjegyforgalom. Roosewelt új rádiószózata. Lépésről-lépésre valósítja meg programját az amerikai elnök

Az amerikai munkanélküliek negyvenszázaléka már munkához jutott

Newyork, október 25. A dollárforgalom áprilisban érte el rekordját öt ezer millióval. Azóta allandóan csökken az amerikai bankjegyforgalom.

A kormányt idegesíti annak lehetősége, hogy a kimenekült amerikai vagyon egyszerűen özönlik vissza szafélé.

Ezzel kapcsolatban a kormánynak az a terve, hogy az aranyárakat időről-időre állapítsa meg. Ha árszínvonal-jávitási célokból helyesnek fogják ítélni, aranyat fognak vásárolni, vagy eladni a nemzetközi piacokon.

Ez jó ellenszere lesz az áresésnek s megtévesztik vele eggyütt az elsőt a lépést az irányított valuta felé.

Az árak javulását a dollár szilárdulása fogja követni. A végül mindenestire most és allandóan: a maradandó jellegű árválulás elérése.

„Az árudollár”
Newyork, október 25. Újabb jelentés szerint Roosewelt újabb nagyarányú pénzügyi kísérlet bevezetésére gondolt. Arról van szó, hogy bevezeti az árudollárt. Az árudollár és árucikkek árának jegyzéséből összeállított árindex mintájára készülne, amelyet rendszerint nyilvánosságra hoznak, az az jelentést tesznek arról, miképpen változik és alakulnak az ipari, a kereskedelmi árucikkek, vagy a mezőgazdasági árucikkek árai.

Arról van szó, hogy az amerikai kormány három csoport árjegyzésének milyen közepesárnyosát veszi majd a dollár mértékegységéül, egyelőre nincs hír.

A megoldás teljesen problematikus. A kormány aranyat fog venni, vagy eladni, ahogy ez szükséges a dollár értékének biztosítására.

Az intézkedés célja az lenne, hogy az árucikkek értékének változását elvonatkoztassák az aranytól és függetlenné tegyék az arany értékének változásától. Mendenestire nagyon valószínű, hogy a dollár vásárló értékét ez alapon most fixírozni lehetne, mert hiszen éppen az áru, az, amelynek ára a kereslet és kínálat szerint változik. Fix árakat megállapítani annál kevésbé lehet, mert a világgiazi árak alakulása mégis befolyással van, bármilyen elzárkózás esetén is, egy-egy áru árjegyzésének kialakulására.

Az árudollár tehát nem aranydollár.

Az aranydollár az árucikkek értékéhez igazodó dollár.

Egy bizonyos: ezeket a páratlanul kockázatos kísérleteket csak az Egyesült Államok gazdasága bírhatja el, ahol végeredményben nem fontos, hogy az egyik, vagy a másik kézbe kerülne a milliók.

Roosevelt rádiószózata

Roosevelt elnök újra rádiószózatot intézett az amerikai néphez, amelyben ismertette az ország gazdasági újjáépítése érdekében tervezett intézkedéseit. Kijelentette, hogy hogy programja végrehajtását tervszerűen, lépésről-lépésre valósítja meg és a legközelebbi intézkedéseket a következő pontokban foglalta össze:

1. Az árszint helyreállítás.
2. A dollár változatlan vásárlóerejének helyreállítása és fenntartása.
3. Az arany árának szabályozása érdekében a kormány számára az ugynevezett arany-marge bevezetése.

A kormány állami aranypiacot állít fel és enyhíti majd az arany kiviteli tilalmát. Egészséges pénzt ígérnek — folytatja az elnök — és kilátásba helyezem a dollár újabb értékelését, de csak az árszín-

vonat javulása után. Az állami aranypiac az újonnan bányászott aranyat veszi majd fel és az újjáépítési hitelintézet vezetése alatt fog működni. Az arany árakat időről időre a kinstári államtitkárral és a köztársasági elnökkel egyetértésben állapítja majd meg.

Az Egyesült Államok a leghatározottabb módon kezükbe veszik a dollár aranyértékének irányítását, nehogy a dollárzavarok lehetetlenné tegyék végülünk: a maradandó árválulás elérését.

KÖZGAZDASÁG

Új érdekeltség vonul be az Erdélyi Szénbánya Rt-hoz

A Szántó-csoport kiválik a részvénytársaság kötelékéből

Cluj-Kolozsvár, október 25. (Az Új Kelet tud.) Az Erdélyi Szénbánya Rt. részvényérdekeltségeinek sorában a közeljövőben jelentős változásokra számíthatnak. A Petrosani Rt. jelentős részvényeket vesz át az Erdélyi Szénbánya Rt. részvényeiből. A tranzakció amelynek különben, csak a formai lebonyolítása

van még hátra, de egyébként mint faktum szerepel az érdekeltek előtt, a közeljövőben rendkívüli közgyűlés előtti befejezést is fog nyerni. A tranzakció folytatán az Erdélyi Szénbánya Rt. két részvényese: Szántó Miklós és dr. Szántó Zoltán kiválik a részvénytársaság kötelékéből.

Megtörtént a dunai államok buza-kiviteli kontingensének százalékos felosztása

Románia és Magyarország kapták a legnagyobb százalékot

London, október 25. A londoni buza-egyezmény megállapodása értelmében Bingham, a konferencia jelöltjének elnökletével, megtartotta alakuló közgyűlését, a tizennegy tagból álló buza-tanács, amely a buzapiacra az áralakulás egyezményes betartásának ellenőrzésére van hivatva.

A tanács, mint ismeretes, megállapította az exportkontingensnek nagyságát is. Kanada 200, Argentína, 120, Amerika 47 millió bushel kivételére kapott kvótát, a dunai államok viszont összesen 50 millió bushel exportengedélyt kaptak.

A dunai államok kvótáit a buza-tanács a következőképpen osztotta fel: Magyarország 39.1, Románia 23.9, Jugoszlávia 22.1.

Bulgária 14.9 százalékban részesedett a kiviteli kontingensből. A dunai államok buza-kiviteli kontingenséből tehát Magyarország és Románia kapta a legnagyobb kvótát.

Szovjetországgal még mindig nem tudtak megállapodni a kiviteli kvóta nagyságában. Ezideig még csak Németország jelentése futott be a buza-tanácshoz. Németország arról tesz jelentést, hogy konkrét intézkedéseket tettek, hogy ezzel csak annyit felhasználtak.

Ezzel szemben Franciaország azt a javaslatot terjesztette elő, hogy engedjenek nagyobb terület buzázt bevetni, ennek ellenében kötelezi magát, hogy nagyobb mennyiségű búzát denaturálja.

Megjelent Ch. N. Bialik

a legnagyobb élő héber költő történelmi szövege a zsidó néphez:

Halacha és Agada

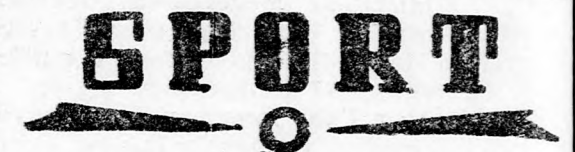
Dr. Kohányi Rezső magyar fordításában.

Ára 10 lej

Megrendelhető az Aviva-Bariszia Nőszíjútjánál Cluj, Calea Regele Ferdinand 32. (II. emelet)

Olyan dollárt fogunk teremteni és fenntartani, amelynek vásárló és adósságtérítési értéke a jövő nemzedékek idejében sem változik.

Egyesek „a lovat farkánál kezdve akarják felkantarozni” — mondotta Roosewelt — és allandóan azt követelik, hogy a dollár stabilizációjával kezdjem meg a rendcsinálást. A kormány politikája azonban odairányul, hogy elsősorban az árnívót állítja helyre. A dollár stabilizációjára csak azután kerülhet sor, nehogy a dollár vásárlóereje újabb ingadozásoknak legyen kitéve. Az elnök beszédében nem érintette a külpolitikai problémákat és a farmer-sztrájk ügyét sem. Roosewelt a munkapiac helyzetéről optimisztikusan nyilatkozott és azt állította, hogy a legutóbbi hónapokban több mint negyemillió munkás, tehát az összes munkanélküliek, mintegy negyven százaléka jutott foglalkoztatáshoz. Az elnök végül rámutatott azokra a fázisokra, amelyeket a kormány az agrártársadalom és a munkanélküliek tevékenységének érdekében kifejtett. A kormány azt is tervezi, hogy a kereskedelmet, ipart és a bankokat hitelnyújtással támogassa.

Barátky jogtalan szereplése miatt megsemmisítik a Crisana eddig lejátszott összes nemzeti bajnoki mérkőzéseit

Cluj-Kolozsvár, október 25. Az utóbbi időkben a sportforumokat, valamint a sajtót intenzíven foglalkoztató Barátky többet szerepel a zsoldsztal előtt, mint a gyepen. A nagyváradi játékos ismeretes klubcsereje miatt már-már nemzetközi konfliktus volt kitörőben, amíg a kérdést, — mint azt tegnapi számunkban megírtuk — az MLSZ és a Hungaria engedékenysége alapján lezárni lehetett. Ugyrléte azonban, hogy a Barátky-ügy nem fog egyhamar a napirendről lekerülni, mert román színekben való szereplése most újabb és elég súlyos komplikációkra vezetett.

Ismeretes ugyanis, hogy a FIFA legutóbbi ülésén bár Barátky román állampolgárságát elismerte, leszögezte, hogy az MLSZ igazolt játékos, tehát kiadatásig idegen színekben nem szerepelhet. Innen tehát az új komplikáció. A román szövetség ugyanis Barátky hazatérte után azonnali játékjogigazolva a váradi Crisana részére, holott a nemzetközi szabályzat értelmében nem lett volna szabad játszania.

Ezt a helyzetet felismerve, a bukaresti Venus legutóbb a Crisana-tól elszünetelt mérkőzését Barátkynak jogtalan szereplése miatt megóvta és a nemzetközi titkárság vasárnapi döntése alapján semmi kétség, hogy az óvásnak helyt kell adjanak. Másrésztől viszont, amennyiben a Venus óvásának helyt kell adjanak, az a helyzet áll elő, hogy a Crisana valamennyi lejátszott nemzeti bajnoki mérkőzését hivatalból meg kell semmisíteni.

Kolozsvár vasárnapi programja

Délelőtt 9 órakor Románia—Kolozsvár válogatott törpék. 11 órakor KAC—Fellegrív ifj. bajnoki. Délután fél 2 órakor KMSC—Fellegrív I. oszt. bajnoki. Fél 4 órakor Mures—Románia. Nemzeti bajnokság.

Elindult az U. Krajovába. Az Unióversitete együttese a ma reggeli Rapiddal elutazott Krajovába, ahol az alábbi felállításban játszik: Seps, Sferu—Seps III. Gain—Dobosan—David—Sárbu—Ghilezan dr. — Ploesteanu—Stefanescu—Suriasiu. Nem lehetetlen, hogy a center posztján az U. tréner, Molnár fog játszani.

Sporthirek

Az alkerület rendes évi közgyűlése október 31-én este 8 órakor a kerület hivatalos helyiségében (Bánffy-palota) lesz megtartva.

Elmarad a román-bulgár válogatott futballmérkőzés? Szófiából jelentik: A bulgár kormány rendeletet adott ki, amellyel eltiltotta a bulgár futbalcsapatoknak az ország területe elhagyását. Ezzel az október 29-re Bukarestbe kitűzött román-bulgár mérkőzés megtartása kétségessé vált.

Ujfajta sít találtak fel. Bernből jelentik: Furrer svájci sioktató ujfajta sít talált fel, amelyet különösen a leiskló versenyeknél lehet kitűnően használni.

— Stefanescu Goangă hangversenye az Ujságróklubban. A kolozsvári Ujságróklub vezetősége ismét nagyszerű hangversenyt gondoskodik a klub tagjainak szórakoztatásáról. A mai, csütörtök esti műsor keretében Stefanescu Goangă, a Román Opera kiváló baritonistája lép fel. Műsorán híres operaáriák és dalok szerepelnek. A klub tagjai természetesen díjlatlanul vehetnek részt a hangversenyen.

„Vigyázz ma

A Ne
is a
irni

Hivatalos pog

Prága, október 25. Minden jel arra mutat, hogy a Népszövetség a náciak az antiszemita ványozott folytatására. A hivatalos német zások történetek arra, dósága bűnös abban, nak ki kellett vonulni böls és a „leszerelési” kisebbség, de nem kevésbé szocialista lapok és sokkal világosabb is, mint a külföldiek is ganumok.

„Vigyázz

F. C. Holtz, az ism lista vezér kiadásában „ricus” című, igen elterírat legutóbbi számában got az első komoly je tiszemita kampányra. Holtz írta alá, följel tükkel a következő cím: „magadra, Juda” A cikk böls szedve, két oldalra dabb fenyegetőzéseket felé. A cikk abból indu háborúért nem bűnös sem a többi államok és magától értetődő voln szügnak a többi népek szöszát mindenütt meg lett volna ez, ha „a nem tört volna ki egy ténelem egyik legnagyobb világ-zsidóság harca N Holtz véleménye szeri erélyes a zsidóság ellen ban”.

Németország maradt a kommunizmusban életben

Azután jön a régi irnek jegyzőkönyve. H hogy a zsidóság világ nemcsak papíron létező ság széles rétegei fára korlati megvalósításán hogy számtalan bizony nézve, de egyetlenegy Csak a konkluzió a for zik:

„Mindezt a komm a zsidóságot is törvény lezárni egész Németor kükül, kiméletlenül, nem áll módjában esk zül kikutatni azokat, veszedelmese, mint a töl kezdve, mindig ugy egész nemzedéket, egy egész fajt károsnak é megereitnek találtak, mindannyiuk ellen írá

Holtz szerint az egé lapdonképpen hálával Németországgal szemé pett teljes teljes ener elien és „azon zsidók részt nyilvános politik tovább is Németország reskedhetnek és pénz Hála helyett azonban hogy a körtel nem fon és továbbra is keresked nak, csalahatnak és usz vábbra is pazar villái kásaikban élhetnek és őket, ha elrejtőznek elől és korlátlanul in ügyeiket templomaikk összejöveteleiken — az, ami a zsidó gyáva zsidó szemtelenség é „A birodalom minden panaszok: a zsidó szem hendi”.

Holtz három fázist zsidók magatartásába

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

„Vigyázz magadra Juda!”

A Népszövetségből való kilépést is a zsidók számlájára akarják írni a náci

Holtz náci vezér kijelenti, hogy a mai Németország mihelyst a kommunistákkal végzett, végezni fog a zsidókkal is

Hivatalos pogromokkal fenyegetőzik a náci-vezérkar

Prága, október 25. (Az Uj Kelet tud.) Minden jel arra mutat, hogy Németországnak a Népszövetségből való kilépését a náci az antiszemitizmus propaganda hatványozott folytatására akarják kibasználni. A hivatalos német sajtóban enyhe célzások történtek arra, hogy a világ zsidósága bűnös abban, hogy Németországnak ki kellett vonulnia a Népszövetségből és a „leszerelési” konferenciáról. A kisebb, de nem kevésbé elterjedt nemzeti szocialista lapok és folyóiratok azonban sokkal világosabb nyelven beszélnek, mint a külföldiek is szóló hivatalos organumok.

„Vigyázz magadra, Juda!”

F. C. Holtz, az ismert nemzeti szocialista vezér kiadásában megjelenő „Friedrich” című, igen elterjedt berlini folyóirat legutóbbi számában látott napvilágot az első komoly jeladás az újabb antiszemitizmus kampányra. A cikket maga Holtz írta alá, följéje pedig hatalmas betűkkel a következő címet írta: „Vigyázz magadra, Juda” A cikk feltűnő fenn betűkkel szedve, két oldalra terjed és a legvadabb fenyegetőzéseket szórja a zsidóság felé. A cikk abból indul ki, hogy a világ-háborúért nem bűnös sem Németország sem a többi államok és véleménye szerint magától értetődő volna, hogy Németországnak a többi népekhez intézett békeszózatát mindenütt meghallgassák. Így is lett volna ez, ha „a nagy háború után nem tört volna ki egy újabb harc, a történelem egyik legnagyobb küzdelmei: a világ-zsidóság harcra Németország ellen.” Holtz véleménye szerint nem volt elég erőfeszítés a zsidóság elleni „védelmi harcban”.

Németország maradéktalanul kiirtotta a kommunizmust, a zsidók azonban életben maradtak.

A régi mese: Cion bölcsei jegyzőkönyve. Holtz hangsúlyozza, hogy a zsidóság világhatalmi törekvései nemcsak papíron léteznek, mert a zsidóság széles rétegei fáradoztak annak gyakorlati megvalósításán. Azt írja Holtz, hogy számtalan bizonyíték van annak érdekében, de egyetlenegyel sem rúkkol elő. Csak a konklúzió a fontos és ez így hangzik:

Törvényen kívül! „Mindezt a kommunizmussal együtt a zsidóságot is törvényen kívül kell helyezni egész Németországban. Kivétel nélkül, kiméletlenül, mert az államnak nem áll módjában esküdt ellenségei közül kikutatni azokat, akik talán kevésbé veszedelmesek, mint a többiek. Örök idők óta kezdve, mindig úgy volt, hogy ha egy egész nemzetet, egy egész hordát, egy egész fajt károsnak és a kiküszöbölésre megérettnek találták, úgy a tisztító harc mindannyiuk ellen irányult.”

Holtz szerint az egész zsidóságnak tulajdonképpen halálra kellene adózni Németországgal szemben, mert nem lépett teljes teljes energiával a zsidóság ellen és „azon zsidók, akik nem vettek részt nyilvános politikai tevékenységben, tovább is Németországban élhetnek, kereskedhetnek és pénzt harsolhatnak. Hála helyett azonban mihelyst látták, hogy a kötet nem fonódik nyakuk köré, és továbbra is kereskedhetnek, hamisíthatnak, csalhatnak és uszorszkodhatnak, továbbra is pazar villáikban és fényes lakásaikban élhetnek és senki sem zavarja őket, ha elrejtőznek minden ellenőrzés elől és korlátlanul intézik kultusz-ügyeiket templomaikban, lakásaikon és összejöveteleiken — akkor bukkant fel az, ami a zsidó gyávaságnál is több: a zsidó szemtelenség és arcátlanság.”... „A birodalom minden részéből jönnek a panaszkok: a zsidó szemtelen, a zsidó pökhendi”.

Három „fázis”

Holtz három fázist különböztet meg a zsidók magatartásában 1918 novembere

óta. Az első: hallatlan szemtelenség és pökhendiség. Ugy viselkedtek a zsidók, mintha a németek páriák volnának az ő saját hazájukban. A második fázis: Az új birodalom berendezkedése után, földre térdelő alázatosság. A harmadik, a jelenlegi fázis: arcátlan guany, mely leri minden zsidó tekintetéből, ha nem zsidóval

„Ha végeztünk a kommunistákkal, a zsidókkal is végezni fogunk!”

... A zsidóknak még mindig van pénzük és a világ szolgálatkészek velük szemben. Valahányszor Németországról beszélnek a külföldön, Németországot becsümelik, Németország békeszeretét vonják kétségbe, mindig zsidó fej bujkál a megnyilatkozások mögött, zsidó fej szuggerálja a világ közvéleményét. Hiszen régi óta ez, amely ott ékeskedik a Britisch Muzeumban heverő Cion-jegyzőkönyvek lapjain: „Mi zsidók sohasem hagyhatjuk nyugton a népeket a maguk belső ügyeinek intézésében. Gazdasági, pénzügyi, kereskedelmi és sajtóbefolyással a népek tekintetét kifelé kell, hogy irányítsuk, kölesönös bizalmatlanságokat pedig fokozunk és erősítünk. Őket magukat pedig állandóan nyugtalanítanunk kell.” Ez a zsidó módszer — írja Holtz — a zsidó nihilizmus, a zsidó vámpír, amely markában tartja a kommunizmust és bolsevizmust, amelyet pénzzel forgat kénye-kévé szerint, kezét azonban nem eresztí el, hogy a kommunizmus és a bolsevizmus mindenki ellen az egész világ ellen irányuljon, csak a zsidók ellen nem.”

Holtz nem csinál titkot abból, hogy Németország mértékadó tényezőinek nevében szól és hatalmas címbetűkkel a következő passzust domborítja ki cikkében: „Eljön a nap, amikor a zsidók által, a világ többi népei körében Németország ellen szított izgatások olyan gyümölcsöket fognak teremni, hogy bizonyos okok folytán szükséges lesz állami uton „irgalmatlanul” eljárni a zsidókkal szemben.”

Achi Meir drámai vallomása az Arlosoroff-perben

November 1-én befejeződik a bizonyítási eljárás

Jeruzsálem, október 25. Az Arlosoroff ügyben tegnap folytatták a kihallgatásokat. Ez alkalommal Abu Achi Meir, az ifjú-revizionisták vezére tette meg drámai vallomását. Achi Meirt a gyilkosság megszervezésével vádolja a rendőrség. Kihallgatása iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a tárgyalóterem alig tudta befogadni a kíváncsiak nagy tömegét. Achi Meir izgatott hangon a következőket adta elő:

Achi Meir védekezik
Türelemmel végighallgattam mindenkiket. De Assailowa (Achi Meir házigazdája) és Ida Assailowa hamis vallomásaival szemben, melyben azt merik állítani, hogy Tel-Avivban látták engem a gyilkosság estéjén, nem tudok már nyugodt maradni és nem tudok tovább hallgatni. Jeruzsálem több tekintélyes polgára, mint Nahum Slousch, az egyetem tanára és Abraham Elmahat a Waad Leumi tagja, aznap este 6 és 7 óra között Jeruzsálemben látták engem. Ismét hang sulyozom: nem voltam akkor Tel-Avivban, hanem Jeruzsálemben. Hazán és Assailowa vallomásai hamisak. Követkelem szabadlábrahelyezésemet.
Bodilly bíró Achi Meir vallomásával szemben azt állítja, hogy hollétének kér-

és különösen olyan némettel találkozik, aki történetesen nyitlan vallja az új német államhoz való tartozását. Az ember nek valóságos az az érzése, amikor egy ilyen zsidó arcot lát, mintha azt mondaná a szemébe: „Várjatok csak, a ti időtöknek is nemsokára vége és akkor újra Juda lesz az ur!”

Az egész világ mutogatja légi haderejét, Németország azonban a zsidók izgatásai folytán egyetlen repülőgéppel sem rendelkezik, Németországnak nincsenek olyan berendezkedései, amelyekkel megvédehető a védtelen lakosságot az ellenséges légi bombák ellen. És hogy csak egyetlen példát mutassunk a zsidóknak, ami könnyen megtörténhetik, ki fogja a német kormányt szemére hányni, ha az ellenséges repülőek által veszélyeztetett és katonailag védtelen helyiségekbe fogja összehúfolni a zsidókat és légi védelemnek fogja őket felhasználni? Hiszen a zsidók barátai és izgatásainak végrehajtói lesznek azok, akik a levegőben uszálnak és halált és pusztulást akarnak küldeni a földre, békés német emberekre. Vigyázzanak magukra a zsidók. Az antiszemitizmus nem német ügy többé, hanem az egész világ ügye.

Ha végeztünk a kommunistákkal végezni fogunk a zsidókkal is,
olyan eszközökkel, aminek a világ zsidósága sugalmaz a reája hallgató hatalmaknak Németország ellen. De a zsidók a maguk mértéketelességével is hozzá fognak járulni ahhoz, hogy kinyissák a világ szemét. Magukon a zsidókon áll, hogy végül Németországban és azon kívül úgy viselkedjenek, mint ahogy idegeneknek illik, vagy pedig ha hajlandók belemenni a katasztrófabá, majd meglátjuk, ki az erősebb, az egész világ ellen izgató és az ellentéteket szító zsidó avagy a zsidó mérge elleni védelmi harcra egyesült kulturvilág?”

loszemita Goga Octavián volt román belügyminiszter magánitkárnoje volt Bukarestben és megbízhatatlansága miatt ki is zárták a Brith Trumpeldorból. Ugy volt, hogy a tegnapi kihallgatásokkal befejezést nyer a bizonyítási eljárás, Kaisenmann védőügyvéd azonban újabb három tanu beidézését kérte. A bíróság ezután november 1-re halasztotta a tárgyalás folytatását és akkor fogják kiballgatni az újabb tanukat.

Eltemették a konstancai repülőkatasztrófa áldozatait

Bucuresti-Bukarest, október 25. Konstancaiban ma délelőtt ment végre a maiaai borzalmas repülőszerecséltenség áldozatainak temetése, a polgári és katonai hatóságok összes képviselőinek jelenlétében. Tarian főhadnagyot szülővárosába szállították, Fuica főhadnagyot a hősök temetőjében helyezték örök nyugalomra. A szerencsétlenség harmadik halálos áldozatának Stamatescu főhadnagyának a holtteste még mindig nem került elő a Siut-Ghiol tóból. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen főhadnagy teste a motorral együtt a tó fenekére került. A negyedik áldozat: Cusba hadnagy, aki súlyos sérüléseket szenvedett, egyelőre egyik konstancai kórházban fekszik.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, október 26.

Bukarest, 19.20: Előadás, 19.40: Pülangókisasszony c. operája.
Budapest, 6.45: Torna, 9.45: Hírek, — 1.30: Zenekari hangv. 7.20: Szalonzene-kari hangv. 8.40: Isten vára dráma, — Utána cigányzene.
Bécs, 19.05: Katonazene.
Berlin, 20.05: Vidámszt.
Heilsberg, 21: Zenekari hangv.
Lipce, 20.35: Csajkovszkij: VI. szimf.
München, 21: Suppé opera.
Stuttgart, 22.45: Grammfón.
Varsó, 20: Strauss hangv. szoprán-dalokkal.
Róma, 22.15: Szoprán és tenor dal- és ária.
Prága, 19.30: Opera.
Pozsony, 17.15: Balladák.
Belgrád, 19.20: Népdalok.

Péntek, október 27.

Bukarest, 18.15: Jazz, 19.20: Dallemek, 20.20: Rádiózenekar, 21.45: Hírek.
Budapest, 6.45: Torna, 10: Felolvasás. Közben grammfón, 12.05: Zongora, — 5.30: Grammfón, 6.55: Kelet Velencébe c. előadás, 7.30: Tannhauser (Wagner operája), majd jazz, Kalmár Pál ének-számaival.
Bécs, 21.45: Zongorahangv.
Berlin, 22: Táncczene.
Breslau, 20.10: Könyvü zene.
Heilsberg, 20.50: Operai zenekar.
Langenberg, 22.45: Rádiózenekar hegedűszólvál.
Varsó, 16.55: Mezzoszoprán-dalok, — 20.15: Filharmonikus hangv.
Miláno, 19.40: Grammfón.
Prága, 20.15: Ünnepi hangv.
Belgrád, 21.15: Dalest. 22: Cigányzene.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN HIDEZÉS AZ ÜZLET LELKE:

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
17-ik közlemény

Ralin még vacsoráját is szobájába hozatta, annyira érdekelték a könyvek. Ahogy délen női ruhákkal, dobozokkal, selyempapírokkal telt meg a szoba, s minden szék, divány, ágy és asztal, úgy most ezek helyét szanaszét az új könyvek foglalták el. Zsebkészével egymásután vágta fel a fűzöttet, lapozgatás közben nézte a fejezetek címét. Auer könyvének elővásta elő- és zárószavát s valósággal átszellemült az aztól a lelkes frázisoktól, melyekkel a mű zárult.

Ejtel nyugtalanul aludt. Reggel korán ébredt, de újra elnyomta az álom s végül elmulat már kilenc óra, mikor felkelésre határozta el magát. Kérte, hogy szobáját soronkívül takarítsák ki, addig sétált egyet, aztán elkezdte volna az olvasást. De kapkodott ide-oda a könyvekben. Elolvasta Auer művének első fejezetét, hogy a délutáni látogatásra valamiképpen felkészüljön, de közben meglátott emberek közé vágott s egy közeli éteremben ebédelte. Semmi kedve sem volt, hogy most Ralnékhoz menjen. Úgy gondolt Hildára, mint igen távolsó s már a multhoz tartozó élményére, s jól érezte magát a csöppet sem előkelő vendéglő hangosságában, siető pincérek, jövőmenő vendégek között. Aztán a Ring egy kávéházában olvasott újságot s gyalog indult el négy óra előtt a Laudon-gasse felé.

Auer egy régi, kétemeletes házban lakott. Fiatal eszedleány nyitotta ki az üveges előszobáját, de már akkor, esengésére, a docens is előre jött. Nagy, kéztáblakos, világos szobába vezette, mennyezetig érő megfektetett könyv-állványok borították a falakat, a két ablak között íróasztal állott, karosszék, az íróasztal előtt egy kis kerek asztal, jobbról balról egy-egy nagy támlásszék, oldalt egy pamlag, ez volt a szoba butorzata. Jó hely nyugodt munkára.

Auer mingyárt íróasztalára mutatott: — Most éppen Amerika gazdasági életét tanulmányozom — s két vaskos kötetet vett kézbe — ezt mingyárt Önnek is ajánlom, olvassa el: Faulkner amerikai gazdaságtörténete. Jó áttekintést kap belőle. A sok elméleti munka mellett a tényeket sem szabad elhanyagolnunk. Bár minden könyvnel jobb volna, ha tanulmányutga mehetnének az Egyesült Államokba, de ehhez még két olyan sovány erszény sem volna elegendő, mint az enyém. Hanem meséljen most inkább magáról.

S megindult a beszélgetés. Ralin igyekezett, hogy mennél kevesebbet mondjon multjáról. Inkább azt hangsúlyozta, hogy tanulni szeretne. Van egy kis vagyona, mely függetlenséget biztosít számára s igen hálás volna, ha a docens ur arra érdemesítené, hogy foglalkozni véle. Auernek ragyogott a szeme. Megelégedetten simogatta szakállát, helyeslően és jóindulatlanul bólogatott Ralin beszéde közben. Meg is állapodtak, hogy másnaponként délután adna külön órákat, de tanácsolná, hogy néhány előadást az egyetemen is hallgasson. Nem csak az óvéit, de meg fogja jelölni azokat a kollégiumokat, melyek hasznára lennének, hogy alapos és mindenre kiterjedő képet kaphjon a mai társadalmi állapotokról, az állami élet jelenségeiről, s ha bízhatóbb munkára volna kedve, egyik-másik szemináriumban is vegyen részt. Professor Kelsen előadásait külön is figyelmébe ajánlja. Különb, ugy emlékszik, tegnap Kelsen könyvét is megvásárolta. S hogy áll a szocializmussal?

Ralin már nem válaszolhatott. Nyílt az ajtó s egy magas, szőke asszony lépett a szobába. Nem szép, de kedves arcán jóindulata mosolygás ült, mellyel azonnal megnyerte vendégét. Auer minden különösebb ceremónia nélkül mutatta be feleségét új tanítványát, Ralin urat, akiről már tegnap este beszélt. Az asszony kávéra invitálta az urakat a másik szobába. Ralinnak újra beszélnie kellett magánól. Beszélt is kisvárosi életéről, az újságról, melyet szerkesztett, a potentátokról, akiket szolgálnia kellett, míg egy gazdag rokonától örökölt, s most itt lehet Bécsben s örülhet az Auer-pár vendéglátásának. Kikérdezte új élményeiről. Ralin el is mondta benyomásait. De Ralnékra hallgatott. Nemsokára a

docens engedelmet kért, hogy távoznia kell. Egy közgazdasági heti szemle szerkesztőségében van dolga s örülne, ha Ralin elkísérné. Együtt távoztak, de a Ringnél Ralin elbucszott tőle. Megy haza, könyveivel.

Belemerült egészen tanulmányaiba. Olyan szorgalmasan dolgozott, mintha vizsgára készült volna. Egy közeli vasárnap azonban mégis felfüggesztette a tanulást s részt vett Ralnék esküvőjén s a lakodalmi vacsorán. Hilda szemrehányásokkal illette, hogy alig jön hozzájuk, de Ralinnak most szinte jól esett, hogy erős munkájára hivatkozhat s arra, hogy délelőtt-délután dolgozik, előadásokat hallgat s örül, ha ebéde is mennél rövidebb időt vesz igénybe. Mégis megígérte, hogy vasárnaponként, ha szabad ideje lesz, feljár hozzájuk, már csak azért is, hogy lássa Hildát. A leány duzzogást mutatott, elégedetlenséget, de nem erőltette Ralint tovább. Már megkezdte ő is munkáját sógora üzletében s szívvel-lélekkel vett részt az üzlet fejlesztésében. Megismerte az egyes cikkek nevét és árát, tudott a számlákkal boldogulni s meg volt elégedve önmagával, ami fölött Ralin is örömet fejezte ki. De egész este egy-egy pillantáson kívül még a kezük sem érintette egymást. Mikor elváltak, kézzoritásuk is futó volt, csak utána, Ralin már nem láthatta, törtek elő könyvek Hilda szeméből és sietve vonult vissza szobájába. Valami mást várt s most csalódottnak érezte magát.

Ralin pedig tanult teljes gözzel. Minden más dolog megszűnt számára. Dél-élelőtt-délután órai voltak az egyetemen, másnaponként Auer külön előadását hallgatta, aki a társadalmi fejlődés törvényeit kutatta a gazdasági jelenségek alakulásában s szükségesszerűségnek látta a kollektív társadalom megközelítését. Néha felesége is részt vett az órákon, kezemunkával kezében csöndesen ült támlásszékekben Ralinnal szemközt, s egy-egy

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök d. u. 4: Érik a buzakalász (Mérse, hely.), este 8: Naplemente előtt. Péntek: Magdát kicsapják. Szombat d. u. 4: Naplemente előtt, este fél 9: Magdát kicsapják. Vasárnap d. e. 11: Akácfa virág. (Matiné helyárak), d. u. 4: Egy csók és más semmi, este 8: Lipinkája, a világhírű dívoz egyetlen estéje. (Mérse, felem. hely.) Hétfő: Magdát kicsapják.

Az esti előadások pontban nyolckor, szombaton félkilencor kezdődnek. Helyárak minden illetékkel és repülőbérlettel együtt: Zsölyve 45, páholyülés 25, I. és II. r. támlásszék 30, III. r. támlásszék 20, alsőbérkely 20, felsőbérkely 15, állóhely 10 lej.

A Magyar Színház közleményei:

Naplemente előtt. Az első drámai premieren majdnem zsufolásig megtelt a színház és a komoly, szinte klasszikus számba menő Gerhardt Hauptmann Naplemente előtt c. művét valósággal műsordarabbá avatta a premier közönsége a sok taps és kihívás által. A darab ma, csütörtökön és szombaton d. u. lesz a színház műsorán.

Magdát kicsapják, pénteken este először. Az idei szezon első vígjátéki premijerje vidám, szellemes, bátorhangú és a modern, felsőbb iskolát végzett lányok lelki és gondolatvilágát visszatükröző darab lesz. A darab teljesen újszerű, fordulatos és a helyzetkomikumok folytán végig derűs hangulatban fogja tartani a közönséget. A címszerepét, Magdát (a jópópát) így nevezi a szerző,

érdekes fordulatnál úgy nézett rá, hogy vegye tudomásul, mennyire büszke ura tudományára. Ez a gyermektelen házaspár mélyen szerette egymást. Az asszony gondozta, dédelgette férjét, aki noha realis dolgokkal, a gazdasági élet jelenségeivel foglalkozott, alig tudott ezekből profitálni. Elméletének magasságában lebegett szelleme s nem látta meg, ha szivarjának hamuja bepiszkította kabátját, vagy szakálla morzsával telt meg. Most, hogy Ralin bőkezűsége, mellyel óráit honorálta, bizonyos háztartásbeli fényűzést is lehetővé tett, Auerné konyhaművészete ragyogtatásával igyekezett férje iránti nagy szeretetéről újabb és újabb bizonyosságot szolgáltatni. De a docens könyvtárának lendületesebb gyarapodása is lehetővé vált s ezért mindketten egész szűllői szeretettel vették Ralint is körül. Az asszony fehérműveinek gondozása után érdeklődött. Ellátják-e jól, nincs-e valamire szüksége? Auer könyvtárának büszkeségeit mutogatta neki, régi emlékeit, sőt egyszer háborus élményeiről is elmondott egyet-mást, bár ezek az élmények nem katonai hősiességre, mint inkább a pacifizmusnak bizonyos gyakorlati keresztülvitelére szolgálhattak például. Büszke volt rá, hogy két évi szolgálata alatt, a fronton is volt, a puskáját egyszer sem sűtötte el. Nem akart, mint ravaszkodó mosolygással mondta, municiót pazarolni.

Ralin azt hitte, hogy az egyetemen fel-tünést kelt „előrehaladott” kora miatt. De bizony voltak a hallgatók közt minden rendű-rangu, szakállas férfiak, társaságbeli hölgyek, kitűnő egyszerűséggel öltözve, amerikaiak és egyéb idegenek, akikkel nem különösebben törődött a bécsi törzsdiákság. Így eszöndben és társtanuln huzódott meg ő is a padokban, maga elé tette kis jegyzetfüzetét és kész volt minden pillanatban, hogy az előadó professzor egy-egy meghatározást vagy lényeges utalását feljegyezze. Lassan megismerte a stréber hallgatókat, akik következetesen az első padokban helyezkedtek el, hogy arcukat a professor jól jegyezze meg kollokviumok idejére. Ismeretséget kötött két diákkal, akik gyorsírással jegyzték az előadásokat, aztán sokszorosított jegyzeteiket előfizetésre kínálták. Ralin legjobb barátja közé tartozott, olvasta a fekete táblák hírleit, a diákegyesületek felhívásait, a különféle alakulások rendezvényeire szóló meghívásokat s Auer után, aki ismerte az egyetemi élet minden eszáját-bíját, ismételtlen jelenlétegy-összegetek jutottat névtelenül diák jóléti intézményekre.

(Folytatjuk.)

Bárdi Teréz járassa, a többi szerepeket Kerekes Ilona, Czoppán, Vass Piri, Koós Dodó, Vékony Franci, Kiss Oli, Mészáros Béla, Rajnay és Tompa Sándor játsszák. A rendezést Tóth Elek végzi, aki olyan tempót diktál a darabnak, amely még a francia vígjátékok szokott tempóját is felülmúlja. A Magdát kicsapják pénteken először szombaton, hétfőn és kedden mindannyiszor este kerül színpadra.

Akácfa virág vasárnap d. e. 11-kor matiné helyárakkal. Vasárnap délelőtt ismét egy nagyszerű híres operettel kedveskedik az igazgatóság a matiné látogató közönségnek, Fráter Lőränd Akácfa virág című operettje kerül színpadra 11 órai kezdettel 17 és 10 lejes matiné helyárakkal. Az előadásra tanácsos jegyekekről előre gondoskodni.

Egy csók és más semmi vasárnap d. u. 4-kor. Vasárnap d. u. 4-kor az idei nagy operettsiker, az Egy csók és más semmi kerül színpadra 7-edszer a premier nagyszerű szereposztásában rendes helyárakkal.

Lipinkája előadástje. Vasárnap este tartja egyetlen előadástjei szenzációs, új, válogatott művészi műsorra a világhírű előadóművész. A világvárosok valóságos versenyének, hogy megnyerhessék egy-egy fellépésre. A színház igazgatósága is csak nagy áldozatok árán tudta erre az egyetlen előadásra megnyerni a művésznőt, amely alkalommal a helyárak mérsékelten emeltek lesznek.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Csütörtök délután 3 órakor: Sámson és Delila.

ROYAL-MOZGO MŰSORA

Ma, csütörtökön fővárosi mintára: **Nevelő esték.** 2 nagy vígjáték sláger és artista attrakciók. I. Lampe, mint munkanélküli. Főszereplők: Szőke Szakáll, Hermann Blass II., Rosmarin milliő. Főszerepben Fritz Grünbaum, III. Vox táncosport csoda-

gyermekének személyes fellépé bemutatatos új programjakkal.

SELECT-MOZGO MUSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szeverjn kapitány. (A tiroli hős). Mélyen megrendítő film, főszerepben: Várkonyi Mihály, Louis Trenker, Louise Ulrich.

URANIA-MOZGO MUSORA

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor:
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Mumja. (A 3000 éves ember). Rendkívül érdekes film. Boris Karloff legújabb alkotása.

APRÓ HIRJETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Alkalmi hirdetések 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Két szobás modern lakás Tisztviseletelen november 1-re kiadó. Érdeklődni: Boskovics, str. Reg. Maria 15.

Alkalmi butorvásár. Raktárkészletűket minden elfogadható árban kiárusítjuk. Nagy választék modern, művészi, komplett lakásberendezésekben, kombinációkban. Modern díofahálósobák 8000 lejtől szerezhetők be a Transilvania I. rakatában Str. Memorandului 1., az emeleten.

Férfi fehérműt legjobbat legoelsőbb méret után Woya fehérműt üzemen vehet, Cluj Reg. Ferd. 65.

Válogatott gesztenyét, szilvát, diót, meggyort, gombát szállít megfelelő előlér ellenében utánvétellel legjutányosabban. Roóz, Táuti de sus, Baiamare.

Mély gyermekokcsi előadó. Deák Ferenc u. 9.

III. éves joghallgató vállalja közeg-vagy elemi iskolások oktatását jutányos áron. Cim a kiadóban.

Szigoran ortodox uricsaládnál keresek külön szobát ellátással. „Urleány” jellegére a kiadóba.

Palesztinából visszaküldött, varrásban jártas urleány sürgős elhelyezkedést keres. Háztartási munkát vállalna megszívésben. Megkereséseket „Csak Kolozsváron” jellegére a kiadóba.

Kesztyű és kézmunkatanfolyam urleány részére. Legmodernebb kesztyű és kézmunkák tanítása, minimális tandíj. Cal. Reg. Ferdinand 141. I. em. ajtó 8.

Férjhez adnám 20 éves hugomat tetőtílszakmában perlekt fiatalemberhez. „Mégelhetés biztosítva” jellegére a kiadóba.

Segédkönyvelői vagy hasonló alkalmi zást keres volt fatisztviselő szerény igényekkel. „Jó munkaerő” jellegére a kiadóhivataj továbbít.

Átvennék bevezetett tűzifarakár. Ajánlatokat „30.000” jellegére.

Csipkevarrógép, alig használt, előző készpénzért. Cim Rudolf Mossenál.

Tisztviselelő, vagy egyetemi hallgató lakást, ellátással, fürdőhasználattal mérsékelten áron kaphat üz. Jambornán, Erzsébet u. 8.

A legizletesebb és legváltozatosabb vegetárius koszt a Schwartz Ignáné vezetése alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kapható. Unió uca 10. hátul az udvarban. Egy menü (leves, főzelék, tészta) 25 lej. Abonoma ebédvacsora 900 lej, csak ebéd 600 lej.

Kelengyék készítése, függöny és igtérítő összeállítás, csipkevarrás, párnák montirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban. Fisch Böske kézmunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

HIR

Károly király Zsidó Hitközségek széles körű iratilag üdvözölte Or királyt 40-ik születésnapjára s Mindenható meg Öfelségét hosszországa minden népdogságára. — Ezen követezől sürgönyt k bizasából a kabinetit Evreilor dr. Adorján tor Lax secretar Str. Cluj, Castel Peles 36 Pentru frumoasele felpreilul aniversari de Regele má autorizate alte sale multumim al M. S. Regelui Cluj.

Milanó felett lélatokat rendeznek. Rólanó felett október ut polgárság oktatására korlatokat rendeznek dásával s a támadás monstrálásával. A gy ka fog lefolyni.

Balbónak tifusza jelentik: Az első orv szemben most azt kons bó legúgyi marsallna hanem tifusza van. A mulva éri el krízises

Legmodernebb formájú ségű

KALÁ „HUTSIC”
Cluj, Calea Reg. Fer Str. Eminescu 1. Női jutányosan és szakszerű tiszttit és f

Teadélután. Vas 29-en rendezi a Haggil soros teadélutánját a győző helyiségekben. A ben a legújabb m sláger száma is bemutat Saigó.

Az Újságrólklub versenyre. Az Újságrólklub versenyén, esütörtök Goanga, a kolozsvári bariton-énekese szerepet certamisorán. Stefane vészete hatalmas ter zengésű baritonja oly visel, amelyhez hason városok operaszínpada senyópodiumain találk ariákat és dalokat fog a kivételes adomány énekes, aki évekig a nak volt népszerű tag közönség a Varázsüt ember előadásai után fogadta a kiváló műve verseny pódiumon válc eseményszámba vehető

Turistának, autózve nek, kereskedőnek, mind a CLUJ-KOLOZSVARI CIMTAR. Ara 50 lej, 30 lej.

November 1-én ke nai igazolványok látta lozsvári hadkiegészítő ezuton közli az érdeke katonai hivettek látta ber elsejével kezdi meg végéig folytatja. Ezidő niők kell mindazoknak 1930 közötti szolgálatai lamelyikébe tartoznak, tó parancsnokság szük kihangsúlyozni, hogy zéseket elmulasztják, a napig terjedő büntetés

Ganz Benzionné n élénken emlékezetében dóságának az a szörn melyet a máramarosi követett el két román nek áldozata Ganz Ben terek azóta börtönben Benzion örök pihenőre felesége s gyermekei legszomorubb anyagi h a tél és az özvegy assz kij áll. Adományokat adóhivatata továbbít.

HIREK

Károly király köszönete az erdélyi Zsidó Hitközségek szövetségének. Az erdélyi zsidó Hitközségek szövetsége táv-íratilag üdvözölte Öfelségét, II. Károly királyt 40-ik születésnapja alkalmából, kérve a Mindenható Istent, hogy áldja meg Öfelségét hosszú és boldog élettel országga minden népének örömeire és boldogságára. — Ezen üdvözlő sürgönyre a következő sürgönyt küldte Öfelsége megbízásából a kabinetiroda: Comunitatea Evreilor dr. Adorján presedinte, Salvator Lax secretar Str. Reg. Ferdinand 54. Cluj. Castel Peles 365-50, 19 Oct. 1933. Pentru frumoasele felicitări primite en preilejul aniversari de 40 de ani M. S. Regele mă autoriza să vă transmit in alteile sale multumiri secretar partienular al M. S. Regelui C. Dimitrescu.

Milano felett légi elhárító gyakorlatokat rendeznek. Rómából jelentik: Milano felett október utolsó napjaiban a polgárság oktatására légi elhárító gyakorlatokat rendeznek repülőgépraj támasdásával s a támadás elhárításának demonstrálásával. A gyakorlat egy része s a légi légi támadás a város ellen éjszaka fog lefolyni.

Balbónak tifusza van. Ferrarából jelentik: Az első orvosi megállapítással szemben most azt konstatálták, hogy Balbó légügyi marsallnak nem maláriája, hanem tifusza van. A betegség három hét múlva éri el krízises stádiumát.

Legmodernebb formájú, színű és minőségű

KALAPOK

dus választékban
"HUTSIC" (volt Hecht) kalapüzeménél
 Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30. Dejj Str. Eminescu 1. Női és Férfi kalapokat jutányosan és szakérteűen gyárt, fest, tisztít és formál.

Teadélután. Vasárnap, folyó hó 29-én rendezi a Haggibbor második műsoros teadélutánt a Cristal Palace színház helyiségeiben. A teadélután keretében a bár legújabb műsorának néhány sláger száma is bemutatásra kerül. Zene: Saigó.

Az Ujságíróklub csütörtöki hangversenye. Az Ujságíróklub e heti hangversenyén, csütörtök este Stefanescu Goanga, a kolozsvári opera állusztis bariton-énekese szerepel a klub koncertműsorán. Stefanescu Goanga művészete hatalmas terjedelmű, nemes zengésű baritonja olyan klasszist képvisel, amelyhez hasonlók csak világ városok operaszínpadain és hangverseny-pódiumain találkozhatunk. Operariákat és dalokat fog interpretálni ez a kivételes adományokkal rendelkező énekes, aki évekig a brüsszeli operának volt népszerű tagja. A kolozsvári közönség a Varazsfuvala és a Bibliás ember előadásai után máris kegyeibe fogadta a kiváló művészt, akinek hangverseny-pódiumon való fellépése külön eseményszámba vehető.

Turistának, autövetőnek, tisztviselőnek, kereskedőnek, mindenkinek szükséges a CLUJ-KOLOZSVÁRI KALAUZ ÉS CIMTAR. Ara 50 lej, rövidített kiadás 30 lej.

November 1-én kezdik meg a kolozsvári igazolványok látmozását. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság ezton közli az érdekeltekkel, hogy a katonai livrettek látmozását november elsejével kezd meg és december végéig folytatja. Ezidő alatt jelentkezniök kell mindazoknak, kik az 1906-1930 közötti szolgálati évfolyamok valamelyikébe tartoznak. A hadkiegészítő parancsnokság szükségesnek tartja kihangsúlyozni, hogy akik a jelentkezéseket elmulasztják, kéthétről-kéthőnapig terjedő büntetéssel sújtatnak.

Ganz Benzionné nyomorog. Még élénken emlékeztetben él Erdély zsidóságának az a szörnyű gyilkosság, melyet a maramarosi Dragomérfalván követett el két román paraszt és amelynek áldozata Ganz Benzion volt. A tettesek azóta börtönben ülnek. Ganz Benzion örök pihenőre tért, azonban felesége és gyermekei itt maradtak a legszomorubb anyagi helyzetben. Jön a tél és az özvegy asszony kereset nélkül áll. Adományokat az Uj Kelet kiadóhivatala továbbít.

Hadbírósi hírek. — A kolozsvári hadbírósi ma délelőtti tárgyalásán a következő ítéleteket hozta: Ganz Péter és Beese József hatátlépésért két havi fogház. Pipik Augustin Csehszlovákiából Magyarországra, onnan Romániába szökött minden igazoló írás nélkül. Ítélet: kéthavi fogház. Krisztian Mihály Magyarországból Romániába való szökésért kéthavi fogház. Gábor Gavril közkatona lopásért 20 nap fogház.

A kolozsvári Diákszegélyző instruktor-akciója. Az egyre súlyosodó diáknymor következtében a kolozsvári Diákszegélyző elhatározta, hogy olyképen fogja a diákok helyzetét enyhíteni hogy felhívással fordul Kolozsvár zsidóságához, melyben felhívja mindazon zsidó szülőket, kik gyermekük mellé instruktorot szándéksznak alkalmazni, ezen igényükkel forduljanak a Diákszegélyző kolozsvári irodájához, amely az erre legalkalmasabb és legjobban ráutalt zsidó egyetemi hallgatót fogja ajánlani. A Diákszegélyző címe: Erdélyi Zsidó Diákszegélyző, Cluj Str. Filipescu (Szentlélek-utca) 6. Tel. 775.

Ügyvédjelöltet regáti gyakorlattal magyar-német nyelvtudással keres bukaresti ügyvéd. Ajánlatok „Irodavezető” jelígre Rudolf Mosse, Bukarest Brătianu 22. szám.

A Palesztina Hivatal közleményei. A központi Palesztina Hivatal székhelye a mai nappal Timisoara IV. Bul. Berthelot 4. szám alá helyeztetett át. Minden megkeresés és certifikát iránti kérés fenti címre intézendő. Az eddig benyújtott megkeresések még Clujon lesznek elintéztve. A Cluj-i körzeti bizottság továbbra is működik. A Cluj-i és Cluj környéki megkeresések a Cluj-i bizottság útján terjesztendők fel a Palesztina Hivatalhoz. A Cluj-i bizottság címe: Calea Regele Ferdinand 32. II. em. A Palesztina Hivatal elnöksége.

Tizenöt millió pengős külföldi kölcsön a magyarországi munkanélküliség enyhítésére. Budapestről jelentik: A munkanélküliség enyhítésére 15 millió pengős külföldi kölcsönt közmunkák kivételére fognak felhasználni. A közmunkaprogramban szerepel a Boráros-téri hid építése, államvasúti beruházások és utépítések.

Árviz öntötte el a Biarritz-San Sebastian vasutvonalat. Párizsból jelentik: A Biarritz-Irun-San Sebastian vasutvonalon árvizek miatt egyelőre szünetel a forgalom. Az autóbüszközlekedést sem tudják fenntartani.

Báró Hatvay Lili ajánlja legmelegebben a

"MELLÉKUCA"

Fany Hurst regényéből készült filmek megtekintését „különösen nőknek élmény és sokáig emlékeztetes marad ezen nagyszabású film” (I. Színházi Élet 27. szám.)

Jön a Royal Mozgoba

Ellentétes hírek a számi katonai felkelésről. Párizsból jelentik: A számi katonai felkelésről ellentétes hírek érkeznek, de annyi bizonyos, hogy a forradalmat a hivatalos kommunikáció állításával ellentétben még mindig nem sikerült likvidálni.

Betörték a Czernin grófok sírboltjába. Bécsből jelentik: A Czernin grófok St. Jacob temetőjében lévő sírboltjába betörték. A gonosztevők felfeszítették a koporsókat s ékszerek után kutattak.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik húgysavas sok túlszaporításában és közsvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostata-betegségeknek is ajánlják.

A kolozsvári rendőrség hírei. Hegyesi Béla str. Baciu 4. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki 4000 lej ellopott tőle.

Weisz József str. Dragalina 56. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 24 ezer lej értékű holmit lopott tőle. — Sánta Andorné Monostori ut 101. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 5000 lej lopott tőle. — Fazekas József, Kalandos uca 40. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 2000 lej értékű biciklijét ellopta.

Hölgyeim! Csak ezt a pudert használják:

Bomba robbant a stájerországi hazafias front székháza előtt. Bécsből jelentik: A stájerországi hazafias front székháza előtt, St. Veitban bomba robbant, amely anyagi kárt okozott s a szembenálló épületek ablakait is bezúzta. A nyomozás a merénylők felkutatására folyamatban van.

A letterszági paraszti ki akarja bővíteni a köztársasági elnök hatáskörét. Rigából jelentik: A letterszági paraszti, a legnagyobb lett polgári párt alkotmányreformjavaslatot terjesztett elő, amely a köztársasági elnök hatáskörét bővíteni óhajtja a parlament feloszlatására vonatkozó joggal és a miniszterek kinevezésének jogával.

NAPRÓL NAPRA

Október 28-án megjelenik Mussolini összes műveinek első kötete Milánóban a Hoepli-könyvkiadó cégénél.

A lapok alexandriai jelentései szerint a legfelsőbb egyiptomi törvényszék szeméremértőnek minősítette a hastáncot. Közlebről várható a Közelkelet e legjellegzetesebb tánckülönlegességének rendőri betiltása. A táncvédői hjaiba próbálkoztak meg azzal az érveléssel, hogy a tánc az egyiptomi idegenforgalom egyik komponense.

Jannings ideges bőrbaja kiújult, úgyhogy szanatóriumba kellett vonulnia s hosszabb ideig távol maradt a színpadtól. A művész ausztriai utazása és novemberi bécsi fellépése a Josefstädter Theaterben elmarad.

Az első Jeritza-film előadásait hat nap alatt 70 ezer ember nézte végig.

Margitsziget fürdőjének szállodájának és vendéglőjének 25 évre történt bérbe adása véglegessé vált.

Elmarad a szovjet légi rajának franciaországi látogatása. Párizsból jelentik: A szovjet légi rajának franciaországi látogatása a belpolitikai válságra való tekintettel bizonytalan időre elmarad.

A néger hősszerelmes. Nemcsak a magyar irodalomban, de külföldön is nagy visszhangot ébresztett Légeti Ernő: Néger hősszerelmes című regénye, amelynek hőse kalandos életű, világhírű néger Shakespeare színész, Ira Aldridge, aki a múlt század első felében lázban tartott egész Európát. Elejétől végig úgy hat ez a regény, mint egy izgalmas film, tele feszültséggel, a jellemek finomságával, a cselekmény lekötő érdekességével. E regényből két kontinens élete elevenedik meg. Ira Aldridge regényes figurája köré néhány meghatározó szerelem fűződik. Lehetetlen meghatódás nélkül letenni e könyvet, amelynek minden sora a legnemesebb irodalmi szellemből született. A könyvet a budapesti Pantheon újabb kiadásban hozta ki, rendkívül izgalmas kiállításban. A könyv meglegőm olcsó, 40 lej, aminek az a magyarázata, hogy tekintettel a nagy érdeklődésre, népszerű kiadásban jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben és a papírlásútknál.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A kontingentálási hivatalban súlyos visszaéléseknek jöttek nyomára

Argetoianu, Lupu, Iunian és Goga agrárblokk létesítéséről tárgyalnak. A százéves Turnu-Severin. Felépül a bukaresti egyetemi város

Bucuresti-Bukarest, október 25. (Az Uj Kelet tud.) A belpolitikai életnek igen érdekes eseménye van. Argetoianu volt pénzügyminiszter az általa vezetett Uniunea Agrara egyik vezetőjét megbízta azzal, hogy tárgyalásokat kezdeményezzen Gogával, Iuniannal és dr. Lupuval egy agrárblokk létrehozása érdekében. Ez a hír vagy azt jelenti, hogy Argetoianunak egy esetleges liberális kormányba való belépése kilátástalan, vagy pedig hogy a legközelebbi kormányt a liberálisok ezen blokk közreműködésével fogják megalakítani.

Madgearu hazajön

Bucuresti-Bukarest, október 25. Madgearu ma délelőtti telefonon közölte a pénzügyminiszteriummal, hogy még a mai nap folyamán elhagyja a francia fővárost. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a francia kormány minden esetre magára vállalta a közvetítést Románia és a francia hitelezők között függetlenül attól, hogy Sarraut Bonnet vagy Chauteemps fogják az új kormányt megalakítani. Madgearu közölte végül azt is, hogy egy francia hitelezővel, mint a genfi szakértő Románia jövevényeit tekintetében már uton van a meg egyezés.

Turnu-Severin ünnepe

Bucuresti-Bukarest, október 25. Ma délelőtti fényes külsőségek között ünnepelték meg Turnu-Severinben a város fennállásának százéves fennállását, amelyen Károly király is résztvett. Az uralkodót a severini Dunakikötőben fogadták a hatóságok, Midán a király hajója beérkezett, megszólaltak a szirénák és huszonegy ágyúrovas dördült el. Az uralkodó Miklós herceg, Vajda miniszterelnök, valamint Tilea és Calinescu részt vettek azután a menetben, amely a felújított és fellobogozott városon végigvonult.

A bevonulás után ünnepi istentisztelet következett, majd a kulturpalotában ünnepi ülés volt, melyen az uralkodó is felszólt, rámutatva arra, hogy sok szeretettel csüng ezen a régi városban. Ezután leleplezték a mehedintmegeyi hősök sír-einél, majd az uralkodó tiszteletére bankett volt, amelyen több felszólalás hangzott el.

Felépül az egyetemi város

Bucuresti-Bukarest, október 25. Ráviddel ezelt az uralkodó kívánságának megfelelően az a terv merült fel, hogy egyetemi várost építenek fel Bukarestben. A vonatkozó tervek elkészítésére Antonescu építész kapott megbízást. Antonescu a terveket elkészítette és benyújtotta az uralkodónak, aki aprobálta azokat. Ezerint az egyetemi város a Berzei uca meghosszabbítása és a cotroceni palota között épülne fel. Itt helyeznék el az összes fakultásokat és diáktözhonokat. Ezen felül sportterek, parkok, a botanikai intézet, politéchnikum, az építészeti, mezőgazdasági és szépművészeti akadémiák, valamint a teológiai fakultás ugyancsak itt nyernének elhelyezést. Az orvosi fakultás munkáját hat klinika segítené elő.

Mi történik a kontingentálási hivatalban?

Bucuresti-Bukarest, október 25. Gafencu kereskedelmi és ipariügyi miniszter helyetteshez az utóbbi időben számos panasz érkezett be a kontingentálási hivatal működése ellen. Gafencu a reklamációknak eleget téve, vizsgálatot rendelt el, amelyet Tacit belügyminiszteriumi vezérfelügyelő és Georgescu, a Banca Nationala egyik igaz-

gatója vezetnek. A vizsgálat első eredményeképpen a textil osztály Antoniu nevű vezetőjét már fel is függesztették hivatalából és fegyelmi bizottság elé állították. Gafencu miniszterhelyettes utasításának megfelelően a kontingentálási hivatal összes osztályait reorganizálják.

Bukaresti keresztény diákok propaganda utra indulnak az antiszemitizmus ellen

A diákok „Igazságszeretet” címen antifasiszta egyesületet alakítottak

Bucuresti-Bukarest, október 25. (Az Uj Kelet tud.) Néhány keresztény diák elhatározta, hogy akciót indít az antiszemitizmus ellen. Az akció kezdeményezői megalapították az „Igazságszeretet” nevű szervezetet, amelynek első dolga az volt, hogy néhány brosúrát adjon ki, amelyekben felvilágosítják a tömegeket a fajvédelmi tanok és az antiszemitizmus tévedéseiről. A brosúrákban a diákok pont-ról pontra megcáfolják a zsidók ellen hangoztatott vádakat. A brosúrákat Bukarest, Ploesti, Buzaeu, Poesani, Bacau, Piatra Neamt, Roman, Jasi, Barlad, Braila és Galac városokban terjesztik. Az akció szervezői október 27-én propaganda utra indulnak, amelynek során meg fogják látogatni az összes egyetemi centrumokat is. A diákok utiránya a következő: Bukarest, Ploesti, Brassó, Nagyszombat, Cluj, Oradea, Szatmár, Sziget, Csernovic, Jasi, Barlad, Braila, Galac.

Hitler „meghal, de nem adja meg magát”

Elhangzott a kancellár „propagandabeszéde” a népszavazással kapcsolatban

Neurath bocsánatot kért a japán nagykövettől

Berlin, október 25. A Sportpalotában Hitler kancellár tegnap este megtartott népszavazási propagandabeszédét. A beszédnek negyedmillió hallgatója volt. Mivel a Sportpalotában hatvanezer embernél több nem fér be, lámpaoszlopokra hangszórókat szereltek, hogy a teremben helyet nem foglalók is hallgassák. A kancellár beszédét különben az összes németországi rádióállomások is közvetítették hallgatóknak. A tömeggyűlés és a Sportpalota környékének rendjére nagyszámú karhatalom ügyelt fel.

Hitler elmondott beszédében ezúttal is hangoztatta a nemzeti szocialista Németország békés szándékait. Újlag megújulást kívánta azonban, hogy a versaillesi békeszerződés megalázó helyzetbe hozta Németországot. Ennek az állapotnak egyszer már végét kellett vetni, Franciaországnak is tudomásul kell

vennie, hogy nem élhet tartósan jól a nyomorgó Németország szomszédságában. Németország a jövőben sem fog senkit fenyegetni biztonságában, de a békét nem keresi a méltatlanságra kárhözvartottság útján. A kancellár beszéde végén azt is kijelentéstette, hogy inkább meghal, de nem engedi vissza a nemzetet a méltatlanság útjára.

London, október 25. A Times jelenti Tokióból, hogy báró Neurath német külügyminiszter bocsánatot kért a japán nagykövettől azért, hogy német nemzeti szocialista ifjak megtámadták egy japán iskolásleányt. Kijelentette, hogy a japánokat nem tartják Németországban színes fajnak. Megígérte, hogy megfelelően módosítja azt a német törvényt, amely megtiltja a házasságot németek és a színes fajok között.

Megindultak a béketárgyalások Maniu és Vajda között?

Uj fázisba jutott a két politikus közötti konfliktus. Egyre inkább tért hódít a felfogás, hogy Erdély politikai hegemoniájába kerülne az ellentétek további fennmaradása

Bucuresti-Bukarest, október 25. Az Uj Kelet tud. Az „Adeverul” Vasile Munteanu tollából érdekes cikket közöl a Vajda-Maniu konfliktus legújabb fázisáról. Ezerint az eddigi feszültség engedett és egyre inkább tért hódít az a felfogás, hogy Erdély politikailag nem engedheti meg magának a luxust, hogy két legkimagaslóbb vezető között nézeteltérések legyenek. Nagyrománia megteremtése óta tíz esztendőn keresztül harcolt Erdély

azért, hogy beleszólhasson a román politikai élet irányításába, nemcsak szemlelmi és erkölcsi értékeinek megfelelően, hanem azon gazdasági és kulturális pozíció alapján is, amelyet ez az ország rész az államban elfoglalt. Állítólag Popovici igazságügyi miniszter lett volna az, aki a Maniu-Vajda konfliktusnak ezt az oldalát megvilágította az érdekeltek előtt. Popovici rámutatott arra, hogy a Maniu és Vajda közötti ellentéteket a re-

gati regionalizmus híveit egy adott pillanatban arra fogják felhasználni, hogy döntő csapást mérjenek Erdély politikai velleitására. Ezenfelül nem tévesztendő szem elől az sem, hogy a jelenlegi koalíciós politikai helyzetben a szélsőséges áramlatok előretörése mellett feneketlen elfordulást eredményezhetne az, ha a Vajda-kormány Maniu határozott vétője folytán most távoznia kellene a kormányról. Popovici argumentumai állítólag mindkét táborra mély hatást gyakoroltak. Ahhoz azonban, hogy a két politikus közötti ellentéteket békésen likvidálhatók legyenek, mindkét fél részéről komoly szíókra van szükség. Ennek a kényes és a béke szempontjából gyakorlatilag legfontosabb kérdésnek elintézése szerepel most az érdekeltek érdeklődésének homlokterében és ezzel áll összefüggésben az az újabb látogatás, amelyet Popovici Mihály a Szilágy megyében tartózkodó Maniu Gyulánál tenni szándékozik.

Borah szenátort kombinálják Amerika moszkvai nagykövetével

New York, október 25. Borah szenátor, vagy az ifjabb Morgenthau kombinálják. Egyesült Államok Moszkva-ba küldendő nagykövetét. Litvinov és az orosz delegáció esütörtökön hagyják el Európát, hogy a tengerentútra utazzanak a washingtoni orosz-amerikai kormányfőruhi eszme-eserére.

N. Szele Irén és Kolár Károly hangversenye esütörtökön, 26-án este a katolikus gimnáziumban. Kezdeté fél 9-kor. Műsor: Mozart, Paganini, Weber, Schubert és Dvorak szonatinái.

Lakberendezésnek

megvételénél legyen ÓVATOS!

Áldozzon többet, de vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures. Híkok: BUCURESTI-BRASOV

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa postala
pláté in num
No. 224.713-929

da Baron L. Po
Telefon: 9-77.
Havonta 118, m
évre 600, egész
földre: Havont
félre 6, egész
délre: Havont
KELET” az er
szidóság egytel
keink utányom
rás - jelölésév

A newyorki po

A newyorki pol
német ünnepeket
megrendezni abb
250 évvel azelőtt
első német bevánd

Olyan bevándor
sokezer szállott ki
és Beszarabiából a
litikai zavarok és a
táki öt kelet megszok
ugy, mint a hugenot
teket.

A németek, akik
földjén éltek, eddig
get német honos k
sem fajt, sem osztá
rendjén is volt, ez
Egysült Államok d
nek.

Kétszázötven évig
lomban a németors
jött a jubilaris évsz

Ezt aztán a kampó
táki sajtóitani magu
történelem az övek
muk tíz évvel ezelő
ők szeretik a hazát
nem vallja az elveik
A jubileum irányi
követ vállalta.

Ekkor jött Newyor
az egész ügyet leáll
vel, hogy az ünnepe
agitátorokat akarna
elvek propagálására.
lentette ki nem t
mintára állást foglal
a zsidóság ellen.

Sikereik bokréta
tűzhetik ezt a legújab

Kemál

A török köztársaság
éyfordulójának megün

Ezalatt a tíz év al
ázsiai nagyhatalom te
dott, annak ellenére,
fővárosa, Konstantin
ázsiai Ankarába tette
helyét.

Befelé teljesen átsz
pedig egyike lett a
közkeleteli hatalmaknak

Tagadhatatlan, hogy
születésében nagy sze
pasának, a legszimpatia
nak, aki katonai és polg
nyét nem a visszafelé
fasizmus szolgálatába
haladás érdekében vete

Nem törölte el a p
mint Mussolini és Hitl
szag fejlődésének instr
kitotta át.

Előnyös szövetsége
kánon megerősítette p
szövetségben tekintélyt
számára.

Kemál diktátor ugya
dott diktátor.

Ebben különbözik
többi diktátoraitól, akik
a haladás szolgálatában
letűnt, barbár századok
veséit kényszerítik rá sz
vakított népekre.

Kemál ezzel ellentétbe
kört, a babonák uralmá
hazájában, hogy helyére
telmében vett nyugati es
raison plántálta.

Ha voltak erőszakos e
nem a múlt és a sötétség
fordított, hanem ellenke
a sötétség legyőzésére.

Az erőszak semmilyen
várhat elismerést, mert